curieruladventist.ro

Curierul Adventist

FEBRUARIE 2018 : „TOTUL PENTRU VIAȚĂ!" – UN NOU ANGAJAMENT AL BISERICII + MISIUNEA – UN ECHILIBRU ÎNTRE ENTUZIASM ȘI RAȚIUNE + O PRIVELIȘTE PENTRU LUME + CARACTERUL „PERSONAL" ȘI „UMAN" AL SPIRITUALITĂȚII SEXUALITĂȚII UMANE + NEMURIREA SUFLETULUI + DECENȚĂ ADVENTĂ

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INSPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

Curierul Adventist

„Iată, Eu vin curând..."

Misiunea noastră este să-L înălţăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experienţe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-l astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranţă vie în apropiata Lui revenire.

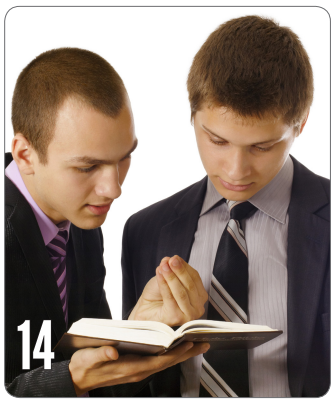

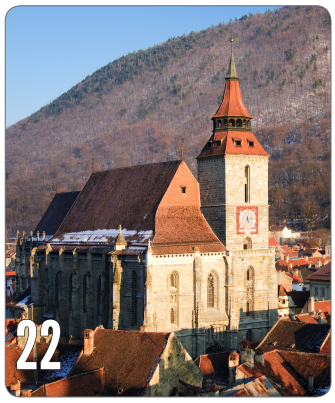

3 Editorial
Teodor Huțanu
„Mai lasă-l și anul acesta!"

4 Spitalul Adventist
Ștefan Tomoiagă
Remus Benţa
„Totul pentru viaţă!" – un nou angajament al Bisericii Adventiste din România

8 Universitatea Adventus
Emanuel Sălăgean
O priveliște pentru lume

10 Popas pentru studiu
Cristian Trenchea
„Cine eşti Tu, Doamne?"

11 La odihnă

13 Reflecții
Mugurel Asaftei
500 de ani de la Luther

14 Misiune
Daniel Nițulescu
Misiunea – un echilibru între entuziasm şi raţiune

16 Tematica lunii
Emilian Niculescu
Roada Duhului

20 Teologie
Zoltán Szallós
Caracterul „personal" şi „uman" al spiritualităţii sexualităţii umane

22 Lecții din istoria noastră
Beniamin Roșca
Johann Huenergardt

24 Repere ale identității
Florin Lăiu
Nemurirea sufletului (4)

30 Pagina copiilor
Alina Chirileanu
Să cunoaștem Biblia!

31 De la inimă la inimă
Ștefan Tomoiagă
Decenţă adventă

UMBLAȚI CÂRMUIȚI DE DUHUL!

GALATENI 5:16

Entuziasmul și logica venite de la Isus formează un sistem de valori autentic. Dacă suntem aproape de Isus și-L înălțăm în inimile noastre ca Domn și Mântuitor, vom avea o axiologie racordată la Sursă. Dacă vom privi prin ochii vredniciei Mielului, vom zări valori acolo unde nimeni nu le vede, vom avea entuziasm în a fi martorii Săi și rațiunea de a merge mai departe. În ce proporții ar trebui să se regăsească entuziasmul și rațiunea la avangarda misionară – colportori, evangheliști, misionari, plantatori de biserici; prezbiteri și pastori; credincioșii bisericii, dar și la ariergardă – profesori, administratori la diferitele niveluri de slujire?

Anul XCV, FEBRUARIE 2018. Publicaţia oficială a Bisericii Adventiste de Ziua a Şaptea din România.
Apare lunar, sub coordonarea Comitetului Uniunii.

Director Balla Lorand; Redactor-şef Teodor Huţanu; Coordonator ediţie limba maghiară Ernest Szasz; Consultanţi: Ştefan Tomoiagă, Aurel Neaţu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georgel Pîrlitu, Viorel Răducan, Iosif Paşca, Gabriel Ban; Colaboratori speciali: Romică Sîrbu, Dragoş Muşat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Redactor web Marian Mihai; Lectura manuscrisului Adrian Neagu; Redactor-corector Livia Ciobanu-Mihai; Tehnoredactor Irina Toncu; Adresa de corespondenţă: Curierul Adventist, str. Erou Iancu Nicolae nr. 38-38A, Voluntari, jud. Ilfov, cod 077190; E-mail curierul@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Imprimare Tipografia Viaţă şi Sănătate, Şos. Cernica nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov, Tel. 021/323 00 20; Fax 021/323 00 40

ISSN 1220-6725

CA_februarie_2018.indd 2 23/01/2018 15:54:31

„MAI LASĂ-L ȘI ANUL ACESTA!”

Discuția a pornit de la un pom – un smochin fără roade (Luca 13:6-9). Însă Învățătorul vorbea despre oameni. Despre creștini. Despre mine și despre tine. Ne păsuiește încă un an ca să rodim *dragoste, bucurie, pace, îndelungă răbdare, bunătate, facere de bine, credincioșie, blândețe, înfrânarea poftelor* (cf. Galateni 5:22,23). Ce listă frumoasă, dar ce incomodă!

Cineva care se gândește la mine se gândește automat la aceste nouă caracteristici? Măcar la câteva, sau chiar și numai la una? „Roada”, fructul unui pom, nu este ceva ce se petrece în spatele scenei – viață devoțională, pocăință, aspirații –, ci este o totală expunere publică a identității reale. Chiar și un neavizat în grădinărit recunoaște instantaneu un măr după mere, un cireș după cireșe etc. Dar ce spune despre mine, „adventistul”, oricine mă întâlnește? Dar cei care mă cunosc foarte bine?

Să-i las acum pe alții și să stau de vorbă cu mine însumi: simt că această listă mă cam deranjează. Sigur că am din toate câte ceva, însă trebuie să recunosc, dacă mă cercetez fără menajamente, ca sunt nevoit să tai una după alta din lista creștinismului meu.

Stăteam la rând să plătesc. Un singur articol. Cel din fața mea avea 47. De unde știu? Părea că nu se grăbește deloc. Până a ajuns în sfârșit să plătească am avut timp să-i fac inventarul de câteva ori. Exact 47... Nu am zis nimic, nu am schițat nerăbdare; tot timpul am afișat un zâmbet pe față. Însă în spatele cortinei era altfel: mă regăseam mai repede în lista de dinaintea celei cu nouă articole sufletești.

Credeți ca la biserică este altfel? Mă simt și mai tentat să apelez la mască. Da, Domnului nostru Îi displace teribil acest lucru (Matei 23). Dacă aș întâlni un pom cu mască?! Să se dea drept altceva. Dar așa ceva nu există. Și atunci eu? E grav, dar nu este cazul să ajung la disperare. Chiar dacă „roada” înseamnă toată lista, toate nouă împreună – exact chipul Domnului Isus. Roada este a Duhului, iar truda mea nu este să confecționez roade, ci să fac loc Duhului Sfânt în mine. „Fiți plini de Duh”, zice apostolul (Efeseni 5:18). Iar Mântuitorul ne asigură: „Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru cel din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce I-L cer!” (Luca 11:13). Să-L cerem cu credință și să aducem rod bogat în acest an de grație – 2018! ■

Teodor Huțanu este redactorul-șef al revistei *Curierul Adventist*.

ROADA DUHULUI
TEODOR HUȚANU

DACĂ ÎL VEŢI ADUCE PE DOMNUL HRISTOS ÎN CĂMIN, VEŢI DEOSEBI BINELE DE RĂU. VEŢI FI ÎN STARE SĂ VĂ AJUTAŢI COPIII SĂ FIE POMI AI NEPRIHĂNIRII CE POARTĂ ROADELE DUHULUI.

Redeșteptare și Reformă
tu, familia ta, biserica ta, semenii tăi

„Să nu uitați niciodată că vă veți face căminul luminos și fericit pentru dumneavoastră și copiii dumneavoastră cultivând însușirile Mântuitorului. Dacă Îl veți aduce pe Domnul Hristos în cămin, veți deosebi binele de rău. Veți fi în stare să vă ajutați copiii să fie pomi ai neprihănirii ce poartă roadele Duhului.

Pot veni necazuri, însă acestea sunt partea omenirii. Lăsați ca pacea, mulțumirea și dragostea să păstreze strălucirea soarelui în inimă chiar dacă ziua este înnegurată. Căminul poate fi modest, însă poate fi întotdeauna un loc al cuvintelor prietenoase și al faptelor bune, un loc în care curtoazia și iubirea sunt oaspeți permanenți. Puneți în aplicare regulile casei cu înțelepciune și dragoste, nu cu un toiag de fier.

Roada Duhului în cămin

Copiii vor răspunde cu o ascultare binevoitoare regulilor de acest fel. Apreciați-i pe copii ori de câte ori aveți ocazia. Faceți-le viața cât se poate de fericită... Păstrați pământul inimii afânat cu manifestări de iubire și afecțiune, pregătindu-l astfel pentru sămânța adevărului. Amintiți-vă că Domnul dă pământului nu numai nori și ploaie, dar și frumosul și binefăcătorul soare, care face ca sămânța să răsară și florile să iasă din muguri. Aduceți-vă aminte că nu doar de reproșuri și corectare au nevoie copiii voștri, ci și de încurajare și laudă, plăcută rază de soare a cuvintelor amabile.”

(Ellen White, *Căminul adventist*, p. 18.)

CA_februarie_2018.indd 3 23/01/2018 15:54:32

„TOTUL PENTRU VIAȚĂ!”

UN NOU ANGAJAMENT AL BISERICII ADVENTISTE DIN ROMÂNIA

Încă de la începuturile ei, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea a acceptat responsabilitatea de a-L face cunoscut lumii pe Hristos și prin acțiuni practice, iar aceasta include obligația morală de a păstra demnitatea umană prin obținerea unui nivel optim de sănătate fizică, mintală și spirituală. Dacă biserica nu răspunde nevoilor oamenilor în mijlocul cărora își desfășoară activitatea, ea încetează să mai fie biserică.

De ce un spital adventist în România? Pentru că este o mare necesitate. Conform unui studiu IMAS făcut public în 2016, în România sunt peste 850 000 de pacienți cu cancer și 4 milioane de persoane care au declarat că au avut unul sau mai mulți membri ai familiei diagnosticați cu cancer. Date de la Casa Națională de Asigurări de Sănătate arată că anual sunt diagnosticate 78 000 de noi cazuri, iar din numărul total al pacienților cu cancer, aproximativ 115 000 sunt efectiv în tratament.

În Uniunea Europeană, ca și în România, aproape un sfert din numărul total de decese sunt cauzate de cancer. În fiecare an, la noi în țară mor din cauza cancerului în jur de 50 000 de oameni. Este ca și cum ar dispărea anual de pe hartă un oraș de mărimea Mediașului. Odată cu creșterea speranței de viață, în Europa, una din două persoane vor avea cancer mai devreme sau mai târziu. Fiecare dintre noi simțim tragediile pe care cancerul le creează în familie sau printre prieteni.

Această mare nevoie a dus la decizia Bisericii Adventiste din România, alături de Asociația pentru Suport și Inițiativă (ASI) și a unui grup de medici adventiști, de a împlini un vis așteptat de mulți ani: construirea și deschiderea unui spital adventist în România, care să se alăture celor peste 175 de spitale și 351 de clinici care fac parte din Sistemul Adventist de Sănătate din întreaga lume.

Bolnavii au nevoie de un altfel de spital unde – pe lângă consultații, diagnostic, chimioterapie – să se ofere încurajare, rugăciune, consiliere, suport spiritual celor pentru care viața înseamnă suferință. Durerea ne face oameni și ne împinge să îl căutăm nu doar pe renumitul chirurg, ci și pe Marele Medic. El este singurul pe care poți conta până la capăt!

Prima instituție care a întins o mână de ajutor acestui proiect ambițios a fost chiar Universitatea

TOTUL PENTRU VIAȚĂ

SPITALUL ADVENTIST
TÎRGU MUREȘ

CA_februarie_2018.indd 4 23/01/2018 15:54:32

de Medicină din Loma Linda (California, SUA). Într-o scrisoare deschisă, preşedintele şi directorul general al prestigioasei instituţii adventiste, dr. Richard H. Hart, scria următoarele: „Loma Linda colaborează în prezent cu Spitalul Adventist din România pentru a face planuri şi a ajuta la recrutarea personalului acestui spital specializat, modern, care se concentrează pe prevenţia şi tratarea cancerului. Specialiştii noştri sunt implicaţi în determinarea tipurilor de servicii clinice oferite, incluzând un Centru de Medicină Preventivă. Credem că această nouă instituţie va aduce îngrijire performantă pentru boala canceroasă în România şi dincolo de graniţele ei. Aşteptăm cu nerăbdare să colaborăm pentru dezvoltarea acestei noi instituţii, pentru ca ea să se alăture reţelei mari de instituţii medicale adventiste din întreaga lume."

Beneficiind de această îndrumare, în urma multor luni de studii, analize, dezbateri şi rugăciuni, la finalul anului 2017, proiectul Spitalului Adventist a fost prezentat oficial în cadrul Convenţiei ASI România. Puternic influenţat de cuvintele Mântuitorului din Ioan 10:10 – „Eu am venit ca oile să aibă viaţă, şi s-o aibă din belşug" – proiectul va sta sub mottoul „Totul pentru viaţă!" şi va avea două obiective principale:

1. Construirea unui spital cu 150 de paturi, localizat în Târgu Mureş, capabil să vină în întâmpinarea nevoilor populaţiei suferinde prin servicii medicale de cea mai bună calitate.

2. Promovarea educaţiei specifice în domeniul tratamentului şi prevenţiei printr-un stil de viaţă sănătos şi abordarea pacienţilor printr-o terapie integrativă, completă: medicală, spirituală şi psihologică.

În acest moment, proiectul se află în faza de obţinere a autorizaţiei de construcţie, conform proiectului de fezabilitate şi a planului urbanistic zonal care va fi întocmit. Se estimează ca în luna septembrie 2018 să fie definitivată documentaţia care va permite demararea lucrărilor de construcţie. La final, odată cu inaugurarea Spitalului Adventist, în România va funcţiona o unitate medicală modernă şi unică prin modul de abordare a tratamentului oncologic. Vor fi puse la dispoziţia pacienţilor servicii de chirurgie performantă, servicii de medicină nucleară, chimioterapie, servicii de recuperare şi de educaţie/suport pentru un stil de viaţă posttratament, integrând cele mai noi abordări ale medicinei lifestyle. Pentru populaţie, Spitalul Adventist va avea un program solid de educaţie pentru sănătate şi prevenţie, menit să contribuie la prevenirea, dar şi la detectarea precoce a cancerului.

MISIUNE

Continuăm misiunea lui Isus Hristos de educare şi vindecare a oamenilor.

VIZIUNE

Aplicăm principiile unei medicini moderne, complexe şi integrate, care vizează toate componentele fiinţei umane aflate în suferinţă: minte, corp şi spirit. Spitalul Adventist va oferi cu profesionalism pacienţilor servicii medicale personalizate, înalt calificate, definite prin excelenţă şi bazate pe dovezi.

VALORI

Compasiune – reflectarea dragostei lui Dumnezeu prin grijă, respect şi empatie pentru oameni.

Excelenţă – tratamente sigure, eficiente şi adaptate fiecărui pacient.

Credinţă – manifestarea vizibilă a încrederii în Dumnezeu.

Accesibilitate – asigurarea de servicii medicale de cea mai bună calitate pentru orice persoană, indiferent de starea socială, etnie sau religie.

Integritate – adoptarea unor principii de conduită personală şi profesională, ancorate în valorile creştine.

Unitate – colaborare interdisciplinară centrată pe pacient.

Echilibru – promovarea unui stil de viaţă armonios, care abordează fiinţa umană ca întreg.

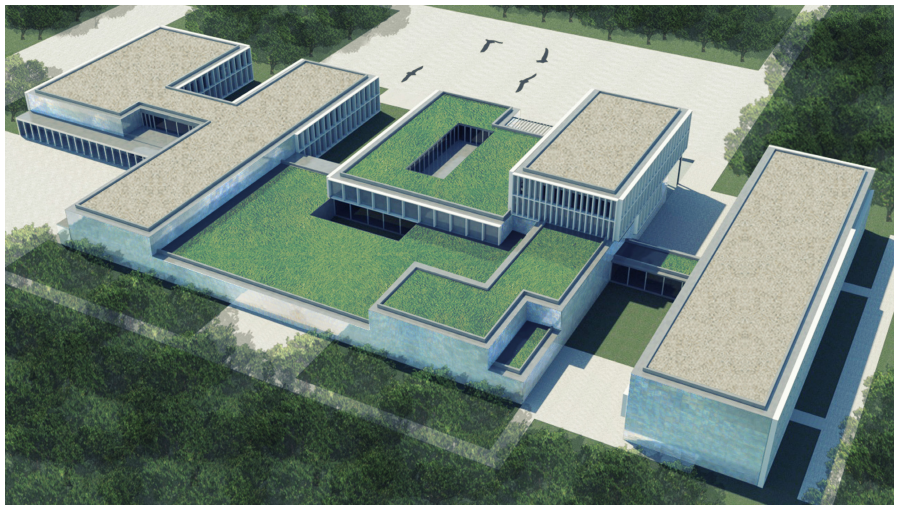

CA_februarie_2018.indd 5 23/01/2018 15:54:35

Viața mi-a demonstrat că nu poți avea garanția zilei de mâine. Nu te poți duce seara la somn gândindu-te că a doua zi viața ta va continua să curgă liniștit.

Dimineața de vineri, 10 iunie 2017, părea să fie una absolut normală. Însă, după o emisiune radio de trei ore, am simțit o ușoară umflătură sub urechea stângă. Pentru că oricum voiam să vizitez un medic orelist pentru secrețiile din gât, mi-am rugat soția să facă o programare. Concluzia consultației: în spatele nasului, în zona polipilor, există o formațiune crescută pentru care trebuie să fac un CT. Odată cu această nouă programare au început și emoțiile. Simțeam că ceva nu este în regulă.

Rezultatele au adeverit temerile mele. „Există o tumoră în zona rinofaringe, pentru care trebuie să se ia biopsie." În urma biopsiei, visul urât a devenit certitudine: carcinom rinofaringe. Dintr-un om perfect sănătos, percepție personală, ajunsesem să fiu diagnosticat cu cancer. Nu mai eram eu, pământul pe care călcăm nu îmi mai oferea siguranță și, mai grav, nu mai eram un sprijin pentru cei din jurul meu, în mod special pentru soția mea, însărcinată cu gemeni în patru luni. Viața devenise un calvar. De aici până la o depresie severă nu mai era decât un pas, pe care numai Dumnezeu nu m-a lăsat să-l fac. Nu mi-am permis niciodată să-I adresez întrebarea „de ce?", ci doar m-am întrebat de ce acest episod a venit odată cu nașterea pruncilor noștri. Am aflat răspunsul la această dilemă în timpul zilelor de tratament, când credeam că nu voi putea merge mai departe din cauza durerilor provocate de radioterapie. Micuții noștri au fost sursa mea de energie!

Apoi a început goana pentru identificarea celui mai bun tratament în jungla oferită de sistemul medical românesc. La stat sau la privat? Am fost tentat să aleg un spital de stat, care îmi oferea posibilitatea să încep tratamentul imediat, dar care nu avea aparatură de ultimă generație, iar sălile de chimioterapie îmi demonstrau ce înseamnă cu adevărat „valea plângerii". Într-una dintre vizitele făcute la unul dintre cele mai mari spitale de stat din București, medicul curant m-a întrebat: „Ai venit la medic fără plic?" Replica m-a lăsat fără cuvinte... Ce m-a determinat în final să aleg o clinică privată nu a fost acest episod, ci modul profesionist în care știau să-și facă treaba.

M-am simțit în siguranță, dar ceva a lipsit. Acel element care să-L introducă pe Dumnezeu pacienților aflați în suferință, lucru care ar putea fi oferit cu succes de viitorul spital al Bisericii Adventiste. Pacientul care se luptă cu această boală are nevoie, pe lângă medicină, și de un tratament al sufletului, prin care psihic să poată face față unei perioade grele. Se întâmplă des ca pacienții să renunțe la tratament pentru că nu se simt în stare să ducă această luptă până la sfârșit, diminuând astfel șansele de a se vindeca. Am speranța că în anul 2018 va începe construcția Spitalului Adventist din Târgu Mureș, care va însemna o mare șansă pentru bolnavii de cancer, atât pentru trup, cât și pentru suflet.

După un tratament greu, în care mi s-au administrat 9 ședințe de chimioterapie și 35 de ședințe de radioterapie, starea mea a început să se îmbunătățească ușor și aștept nerăbdător următoarele investigații medicale. Nerăbdător, dar liniștit. Pentru că Dumnezeu, în bunătatea Sa, mi-a oferit la sfârșit de an o făgăduință plină de speranță: „El dă tărie celui obosit și mărește puterea celui ce cade în leșin. [...] Cei ce se încred în Domnul își înnoiesc puterea, ei zboară ca vulturii" (Isaia 40:29-31). Dumnezeu să ne inspire!

Sorin Dinu

Ulterior scrierii acestui testimonial, Sorin Dinu a anunțat rezultatul ultimelor investigații medicale. CT-ul arată că în zona în care fusese tumora nu mai există nimic. Lăudat fie Domnul!

CA_februarie_2018.indd 6 23/01/2018 15:54:35

RĂSPUNSURI LA ÎNTREBĂRI FRECVENTE

De ce ați optat pentru un spital oncologic, și nu unul cu altă specializare?
Patologia oncologică este foarte frecventă, fiind a doua cauză de mortalitate în România. Sistemul de îngrijiri medicale oncologice este subdimensionat în România, nevoile fiind în creștere. Există metode moderne de diagnostic și tratament care se aplică în centrele oncologice de tradiție, mai puțin însă în România.

De ce ați ales să construiți spitalul la Târgu Mureș?
Locația centrală, donația sub forma terenurilor de 4, respectiv 0,5 hectare pentru acest proiect, faptul că Târgu Mureș este un centru medical recunoscut la nivel național, de tradiție, precum și un centru academic medical cu numeroase contacte internaționale, sunt argumentele principale ale alegerii noastre.

Cine va putea fi tratat la acest spital, doar adventiștii sau și oameni de alte confesiuni?
Vom oferi servicii integrate de medicină preventivă și curativă, alături de consiliere spirituală și psihologică, fără a face nicio discriminare de statut social, etnie sau religie. Accesibilitatea tuturor acestor categorii de pacienți este una dintre valorile pe care ni le asumăm în declarația de misiune a Spitalului Adventist.

Cum vor fi costurile de tratament?
Cheltuielile de îngrijire vor fi asigurate prin contractul de servicii medicale pe care spitalul își propune să îl încheie cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS), precum și prin programele de oncologie finanțate de Ministerul Sănătății. Astfel, costurile vor fi accesibile pentru persoanele asigurate prin CNAS. Vor fi și programe de asistență socială pentru pacienții care se confruntă cu situații deosebite.

Pentru a-l face funcțional în cel mai scurt timp posibil și într-un mod sustenabil, proiectul a fost gândit în trei etape de dezvoltare, după cum urmează:

Etapa I presupune începerea activității de policlinică și internări de zi (medicină oncologică), pe o suprafață de 8 124 m^2;

Etapa a II-a are în vedere adăugarea facilităților de chirurgie și paliație, pe o suprafață de 3 945 m^2;

Etapa a III-a va implica definitivarea zonelor de reabilitare, a centrului lifestyle și a sălii de conferințe, adăugându-se o suprafață de 2 378 m^2.

Conform calendarului proiectului, pentru prima etapă s-a propus un termen de finalizare de 2 ani de la obținerea autorizației de construcție, la care se va adăuga încă un an și jumătate pentru finalizarea celorlalte două etape.

Mulțumim lui Dumnezeu că, prin angajamentul Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea la nivel european, național, regional și prin implicarea membrilor ASI România, există premisele pentru demararea lucrărilor de construcție! Suntem conștienți că acest proiect nu este o provocare ușoară, dar avem în suflet trei cuvinte care dau încurajare:

1. **Dumnezeu** – învață să te încrezi în Dumnezeu! Învață să mergi la El, care este Atotputernic. Avem mare nevoie să primim de la El: direcție, înțelepciune, călăuzire la fiecare pas. Mulțumim pentru ajutorul care va veni de sus.

2. **Împreună** – cine dorește să se alăture acestui proiect să facă un pas în față. Fie că este membru sau simpatizant al Bisericii Adventiste din România sau din diaspora, persoană fizică sau juridică, om cu suflet mare, oricine este bine-venit. Este un proiect pentru oameni, iar în unitate există putere.

3. **Sacrificiu** – da, jertfa aceasta va costa. Multe zerouri vor fi acolo, la capăt. Însă nimic durabil nu se face fără sacrificiu.

Orice misiune, orice provocare, orice plan măreț are, pe lângă complexitatea implicațiilor și a resurselor puse în mișcare, o frumusețe aparte – faptul că totul pare imposibil până când reușești! ■

Ștefan Tomoiagă, președinte Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România

Remus Bența, președinte Asociația pentru Suport și Inițiativă (ASI) România

Alătură-te misiunii Bisericii Adventiste din România și contribuie la atingerea vieții a mii de oameni suferinzi. Află mai multe despre Spitalului Adventist de la pastorul tău sau online. Susține prin rugăciunile și donațiile tale acest proiect misionar atât de necesar pentru România.

Poți dona la colectele din comunitățile locale, cu precizarea „pentru Spitalul Adventist", sau prin formularul de înscriere în calitate de donator al spitalului, care va fi distribuit în biserica ta. Ai la dispoziție și contul bancar destinat proiectului spitalului:

LEI - RO21BTRLRONCRT0365837301
EURO - RO68BTRLEURCRT0365837301
USD - RO72BTRLUSDCRT0365837301 deschis la Banca Transilvania, sucursala Târgu Mureș.

Date de contact:
Fundația pentru Spitalul Adventist
Str. Călărașilor nr. 16, ap. 1, Târgu Mureș
Telefon: +40 748 011 123/122
Email: office@spitaluladventist.ro
www.spitaluladventist.ro

CA_februarie_2018.indd 7 23/01/2018 15:54:36

O PRIVELIȘTE PENTRU LUME

După căderea în păcat, împlinirea planului de mântuire cerea cu prioritate ca vestea bună a salvării să fie cunoscută de fiecare om. Intenția lui Dumnezeu cu poporul Israel a fost ca El să Se descopere pe Sine prin ceea ce urma să fie/să devină această națiune. Proiectul Său ar fi fost împlinit în momentul în care națiunile din jurul poporului Său și de pe întreg pământul ar fi aflat despre cei aleși de El, iar prin mărturia acestui neam ar fi recunoscut că Yahwe este Dumnezeul adevărat.

Dar acest deziderat al lui Dumnezeu a rămas ca un proiect neîmplinit pentru că necredința, căderea în idolatrie și respingerea lui Mesia au dus la exil și la anularea misiunii încredințate poporului ales. Deși modelul de misiune din Vechiul Testament a fost un eșec, ne-au rămas câteva situații memorabile care ne ajută să ne imaginăm planul măreț pe care Dumnezeu L-a avut cu poporul evreu. În acest sens sunt concludente vizita pe care prințesa din Seba a făcut-o la Ierusalim (1 Împărați 10:6-9), călătoria medicală a lui Naaman la profetul Elisei (2 Împărați 5:15) sau întâlnirea lui Filip cu grecii care doreau să-L vadă pe Isus (Ioan 9:20,21). Chiar dacă misiunea creștină este centrată pe imperativul trimiterii și are ca fundament teologic modelul lui Hristos care îl *caută pe cel pierdut* (Luca 19:10), nu a fost anulată nici responsabilitatea pe care o are fiecare creștin (sau grup de creștini) de a fi o *priveliște pentru îngeri, lume și oameni* (1 Corinteni 4:9). Poate de aceea bucuria pare mai mare când tu ești *găsit* ca un mijloc care conduce spre Dumnezeu pe cel pierdut, decât atunci când găsești pe cineva care-L caută pe El.

O astfel de experiență, când ne-am simțit găsiți, a avut loc la sfârșitul anului trecut, când un grup de aproximativ 40 de cadre didactice neadventiste au vizitat campusul adventist din Cernica. Totul a început cu aproximativ 4 ani în urmă, de când există mai multe contacte și colaborări între Universitatea Adventus și instituțiile de stat din comuna Cernica. În anul școlar trecut, studenții din campus s-au implicat și în organizarea unui program medical la Școala Gimnazială nr. 1 din Cernica.

În data de 28 noiembrie 2017, la inițiativa Inspectoratului Școlar Ilfov, Școala Gimnazială nr. 1 din Cernica a organizat Cercul pedagogic al învățătorilor pentru zona de sud a județului Ilfov. Doamna directoare a Școlii din Cernica a făcut propunerea ca programul evenimentului să cu-

CA_februarie_2018.indd 8 23/01/2018 15:54:42

prindă și o vizită a cadrelor didactice în campusul adventist din Cernica. Propunerea a fost acceptată, iar vizita a inclus un tur de campus, asistenţă la un curs susţinut de lect. univ. dr. Eliza Spătărelu în cadrul programului de licenţă Pedagogia învăţământului primar și preșcolar și un timp de socializare. Grupul de profesori a fost însoţit de prof. Ecaterina Grigore (inspector de specialitate pentru învăţământul primar), prof. Marius Ovidiu Sebe (profesor metodist la Casa Corpului Didactic Ilfov) și prof. Ioana Mihalache (directoare Școala Gimnazială nr. 1 Cernica). Impresiile participanţilor au fost pozitive și au avut în vedere în mod deosebit aprecieri pentru instituţia adventistă de educaţie și faptul că programul cercului pedagogic a inclus și vizita în campusul din Cernica.

„Pentru că aici există o mare comunitate de învăţare, am considerat că este normal să avem acest schimb de experienţă prin care fiecare dintre noi să cunoască preocupările instituţiei dumneavoastră, în condiţiile în care în rândul nostru sunt și absolvenţi ai acestei instituţii. Impresiile mele sunt minunate. Ne dăm seama că cei care ajung aici acumulează o experienţă deosebită și devin formatori valoroși în rândul copiilor și al tinerilor. Apreciem preocuparea dumneavoastră pentru dezvoltarea și formarea profesională a celor care vă trec pragul. Sunteţi minunaţi atât ca dotare, cât și ca strategie de dezvoltare." (prof. Ecaterina Grigore)

„Sunt deosebit de impresionat să constat aici, la câţiva pași de Casa Corpului Didactic Ilfov, o adevărată instituţie de formare iniţială, care oferă o bază de educaţie extraordinară într-un loc mirific. Cred că este singura instituţie de acest fel din judeţ. Mă bucur că se află pe teritoriul judeţului Ilfov și ne dorim o colaborare pe teme comune de metodică didactică sau pedagogie ori pentru a beneficia de un schimb de experienţă în acest domeniu." (prof. Marius Ovidiu Sebe)

„Noi ţinem să vă mulţumim foarte mult pentru acest eveniment, că am reușit să-l organizăm împreună și că aţi fost de acord să ne susţineţi. Cercul pedagogic al învăţătorilor din zona de sud a judeţului Ilfov a fost la noi la școală și am ţinut foarte mult să venim și la dumneavoastră să discutăm cu profesorii care predau aici și, în felul acesta, să facem un schimb de experienţă. Vă mulţumim din suflet pentru tot și sper că toată lumea a fost mulţumită. Sunteţi niște gazde foarte bune, totul a decurs bine și sper să colaborăm și în continuare." (prof. Ioana Mihalache)

La sfârșitul întâlnirii, toţi participanţii au primit câte o carte scrisă de Donna J. Habenicht, *Cele 10 valori creștine pe care fiecare copil ar trebui să le știe*. Experienţa acestui eveniment ne-a reconfirmat faptul că oamenii încă mai caută indicii care să-i conducă spre ceea ce este dincolo de realitatea imediată și sunt bucuroși când descoperă oameni și instituţii de educaţie care îi conduc către Dumnezeu. Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea cu tot ce înseamnă ea, oameni și instituţii, este și trebuie să rămână un indicator către Dumnezeu, „o priveliște pentru lume, îngeri și oameni". Un reportaj video despre acest eveniment poate fi vizionat la adresa https://youtu.be/bja6zYZoAoA. ■

INDICATOR SPRE CER
EMANUEL SĂLĂGEAN

Emanuel Sălăgean este șef Birou promovare, Universitatea Adventus.

CA_februarie_2018.indd 9 23/01/2018 15:54:43

„CINE EȘTI TU, DOAMNE?”

Primul advent al lui Isus Hristos a așezat o dilemă înaintea celor ce Îl respingeau. Întrebarea era: Cine este acest Isus? Este El doar un om sau este și divin, așa cum pretinde? Și dacă era așa, cum să-L înțelegem pe Dumnezeu? Există doar un Dumnezeu? Sunt mai mulți Dumnezei? Sau există o pluralitate de persoane divine într-un singur Dumnezeu? Sfânta Scriptură conduce spre ultima dintre aceste variante. Este esențial să avem o înțelegere clară cu privire la cine este Isus Hristos pentru a avea o relație potrivită cu El. Nu este doar o dilemă academică, ci o dezbatere practică, având de-a face cu mântuirea noastră.

Dumnezeirea lui Isus

1. Isus Hristos e numit în Biblie „Dumnezeu”

„Un Fiu ni s-a dat; Îl vor numi Dumnezeu tare.” (Isaia 9:6)
Ca Dumnezeu, Isus iartă păcatele. (Marcu 2:5-11)
„Cuvântul era Dumnezeu.” (Ioan 1:1-3)
„Toma I-a zis: «Domnul meu și Dumnezeul meu!»” (Ioan 20:28)
„Fiului I-a zis: «Scaunul Tău de domnie, Dumnezeule, este în veci de veci.»” (Evrei 1:8,9)
„Hristosul, care este mai presus de toate lucrurile, Dumnezeu binecuvântat în veci.” (Romani 9:5)
„În El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii.” (Coloseni 2:9)
„Așteptând fericita noastră nădejde și arătarea slavei marelui nostru Dumnezeu și Mântuitor, Isus Hristos.” (Tit 2:13)
„Dreptatea Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.” (2 Petru 1:1)

2. Isus Hristos este veșnic

Obârșia Lui se suie până în zilele veșniciei. (Mica 5:2)
„Îl vor numi... Părintele veșniciilor.” (Isaia 9:6)
Tatăl a spus Fiului: „Scaunul tău de domnie, Dumnezeule, este în veci de veci!” (Evrei 1:8)

„Eu sunt Alfa și Omega, Cel dintâi și Cel de pe urmă, Începutul și Sfârșitul.” (Apocalipsa 1:17; 2:8; 22:13)

3. Isus Hristos este Yahweh (Iehova)

Ioan 6:46; Geneza 17:1,22; 35:9-13; Exodul 6:2-3. Pasajele anterioare arată apariția lui Yahweh înaintea lui Avraam, Iacov și Moise. Ei L-au întâlnit pe Hristosul preexistent. Exodul 13:21 arată că Yahweh era într-un stâlp de nor călăuzitor, iar 1 Corinteni 10:1-4 sugerează că norul, ca și stânca duhovnicească, era Hristos.

Numele de Yahweh din Isaia 40:3 este dat lui Isus în Matei 3:3: „Pregătiți calea Domnului!”

Yahweh, Domnul oștirilor din Isaia 6:1-3, este Isus Hristos din Ioan 12:37-41: „Isaia a spus aceste lucruri când a văzut slava Lui și a vorbit despre El.”

Profeția din Zaharia 12:10 cu privire la Cel „străpuns” (fiind identificat cu Yahweh în 12:1,8) este pusă în dreptul lui Isus în Ioan 19:37. Isaia 8:12,13: „Nu vă temeți... Sfințiți însă pe Domnul oștirilor” (Yahweh Sabaoth). 1 Petru 3:14,15 aplică aceste versete la Domnul Isus: „Să nu aveți nicio teamă... ci sfințiți în inimile voastre pe Hristos ca Domn.”

În rugăciunea lui Solomon către Yahweh stă scris: „Numai Tu cunoști inima tuturor copiilor oamenilor” (1 Împărați 8:39). Iată ce zice Fiul lui Dumnezeu: „Eu sunt Cel ce cercetez… inima și voi răsplăti fiecăruia” (Apocalipsa 2:23).

4. Isus primește închinare

„Să nu te închini înaintea unui alt dumnezeu” (Exodul 34:14; cf. Matei 4:10, Apocalipsa 22:9).

Yahweh spune: „Slava mea n-o voi da altuia” (Isaia 42:8). „I S-au închinat” (Matei 14:33; 28:9; Luca 24:52). „Oricine va chema Numele Domnului (Yahweh în original) va fi mântuit” (Ioel 2:32). Creștinii cheamă în închinare Numele lui Isus Hristos (Faptele 9:14,21; Romani 10:13; 1 Corinteni 1:2). Creștinii trebuie să se roage în Nu-

Atributele persoanelor Dumnezeirii	Tatăl	Fiul	Duhul Sfânt
Veșnic	Psalmii 90:2	Apocalipsa 1:17,18	Evrei 9:14
Creator	Isaia 45:18	Coloseni 1:16	Geneza 1:2
Atotputernic	Apocalipsa 1:8	Matei 28:18	Romani 8:11
Atotcunoscător	Psalmii 139:4	Ioan 2:24,25	1 Corinteni 2:10
Omniprezent	Ieremia 23:24	Matei 28:20	Psalmii 139:7,8
Iubitor	1 Ioan 4:8	Ioan 15:9	Galateni 5:22
Slăvit în închinare	Apocalipsa 14:7	Apocalipsa 5:8-14	Ioan 4:24

CA_februarie_2018.indd 10 23/01/2018 15:54:43

mele lui Isus (Ioan 14:14). Ștefan se roagă lui Isus: „Doamne Isuse, primește duhul meu!" (Faptele 7:59). „Toți îngerii lui Dumnezeu să I se închine!" (Evrei 1:6).

„S-au aruncat la pământ înaintea Mielului... Vrednic este Mielul să primească cinstea, slava și lauda!" (Apocalipsa 5:8-9,12-14).

„Tatăl este plinătatea întruchipată a Dumnezeirii și este invizibil pentru ochii muritori. Fiul este plinătatea manifestată a Dumnezeirii. Mângâietorul pe care Domnul Hristos a făgăduit că Îl va trimite după ce Se va înălța la cer este Duhul Sfânt în toată plinătatea Dumnezeirii. Sunt trei persoane vii în acest trio ceresc; în Numele acestor trei puteri – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – sunt botezați cei care îl primesc pe Hristos cu o credință vie, și aceste puteri vor conlucra cu supușii ascultători ai cerului în eforturile lor de a trăi o viață nouă în Hristos... El a fost egal cu Dumnezeul infinit și atotputernic... El este Fiul cel veșnic și care există prin Sine Însuși." (Ellen White, *Evanghelizare,* București, Viață și Sănătate, 2008, p. 487) ■

Cristian Trenchea este pastor în Conferința Moldova.

TEOLOGIE ADVENTISTĂ
CRISTIAN TRENCHEA

„N-AȘ PUTEA AVEA ÎNCREDERE ÎN ISUS, ÎN SÂNGELE LUI ISPĂȘITOR ȘI ÎN OCROTIREA LUI, DACĂ NU AȘ FI SIGUR CĂ EL E DUMNEZEU." – JOHN NEWTON

La odihnă » » » » »

MIHALACHE ZAHARIA

S-a născut pe 28 septembrie 1925 în Grivița, jud. Galați, în familia lui Mihalache Ion și Chira, fiind al treilea din cei cinci frați. A cunoscut credința de mic copil, dar din 1939 se declanșează lanțul persecuțiilor religioase împotriva credincioșilor adventiști din localitate, persecuții care vor înceta în 1945. În acel an, Zaharia a fost botezat în Biserica Adventistă la vârsta de 20 de ani, de către pastorul Costică Ionescu-Grăjdinoiu. S-a căsătorit cu Maria Tudor și s-au bucurat de copiii lor: Valerică și Rodica și apoi de cei cinci nepoți. În biserica din Grivița a îndeplinit diferite slujbe, iar din 1965 până în 1988 a fost prezbiter. A fost gazdă bună pentru musafirii și pastorii care au slujit biserica din Grivița.

Din cauza persecuției comuniste, comunitatea din Grivița nu a avut un local propriu, membrii adunându-se în casele fraților binevoitori: Stan Mihalache, Babeș Neculai, Tecuță Floarea, Ion Druță și Bobocea Ion. Ca prezbiter, a vorbit cu unul dintre prietenii localnici să construiască o casă care să cuprindă și un salon mai mare. Apoi au cumpărat acea casă și au amenajat-o ca biserică. Din 1970, serviciile divine s-au desfășurat într-o sală publică și, într-un timp foarte scurt, numărul membrilor adventiști s-a dublat. Pentru Hristos, Zaharia Mihalache a fost chemat de nenumărate ori la Securitate, a fost amendat, a fost amenințat, dar Dumnezeu l-a ajutat să rămână statornic în credință. Pe deplin încrezător în Dumnezeu, a încheiat alergarea pe 2 iunie 2017, așteptând fericita nădejde: „învierea morților și viața veacului ce va să vină".

A consemnat Dorel Neacșu, pastor în Conferința Moldova.

CRĂCIUNESCU CORNELIA

Pe 5 mai 1939, în familia prezbiterului Manole Alecu și Maria, din Galați, se naște Cornelia, al treilea din cei cinci copii. Urma după Magda și Petrică, și după ea s-au mai născut Anișoara și apoi Ștefan. Împreună cu familia și cu cei dragi, merg în fiecare Sabat la biserica adventistă, fiind o familie de credincioși implicați în activitățile desfășurate acolo.

La de 20 de ani îl cunoaște pe Crăciunescu Ioan, absolvent al Seminarului Teologic Adventist, cu care se va căsători la 26 octombrie 1961. Cornelia devine mamă pentru doi copii: Liviu și Eugen. Își urmează soțul pastor pe oriunde este mutat cu serviciul: Galați, Teleorman, Curtișoara, Brăila. La Brăila, în condițiile în care Securitatea făcea presiuni greu de suportat, când li s-a demolat în mod abuziv și doar în batjocură clădirea nou construită, cuprinzând toate utilitățile, când au trebuit să stea șapte luni ascunși prin vestiarele comunității, pe fondul stresului accentuat și prelungit, Cornelia se îmbolnăvește. Venind vârsta de pensionare a soțului, s-au retras împreună la Galați. Hepatita, chiar menținută în anumite limite prin tratamente riguroase, s-a agravat. Cu câteva minute înainte de a ajunge acasă fiul ei Eugen, miercuri dimineață, 3 august 2017, chiar la cutremurul resimțit în toată zona, se stinge din viață. Rămâne în memoria celor care au cunoscut-o ca o persoană credincioasă, blândă, plăcută, comunicativă, sfătoasă, harnică și bună gospodină.

A consemnat Dorel Neacșu, pastor în Conferința Moldova.

CA_februarie_2018.indd 11 23/01/2018 15:54:43

DUMITRU GHEORGHIȚĂ

Veteran al umblării cu Isus și cel mai longeviv slujbaș în Biserica Adventistă din Cocorăștii Colț, după o călătorie de 89 de ani – o adevărata aventură a credinței – a trecut la odihnă. Născut la 22 noiembrie 1928, în Cocorăștii Colț, a crescut sub îndrumarea mamei, care a îmbrățișat credința adventistă. În anul 1949, a încheiat un legământ cu Mântuitorul pe care L-a iubit și L-a slujit cu credincioșie până la sfârșitul vieții. Și-a întemeiat un cămin în care s-au născut patru copii.

Consemnăm cu recunoștință jertfirea de sine, modestia și grija duioasă prin care a contribuit la susținerea bisericii în momentele cele mai dificile, precum și eforturile depuse de-a lungul timpului pentru dezvoltarea ei. Numele lui este în mod special legat de momentul în care mulți au părăsit biserica. Durerea sufletească l-a mânat să mijlocească și să lucreze neobosit, vizitând și stăruind pe lângă cei plecați până când aproape toți au fost aduși iarăși în staul. A fost un părinte spiritual și un păstor credincios. Programul vieții lui s-a încheiat pe 26 decembrie 2017, când în cartea faptelor o mână nevăzută a scris: „Destul", iar trupul lui a fost depus la locul odihnei temporare până la revenirea Domnului Hristos.

A consemnat Daniel Dincă,
pastor în Conferința Muntenia.

ELENA COSTACHE

Născută la 15 iunie 1929, a descoperit bucuria mântuirii imediat după Revoluție. Chemarea divină care copleșise inima uneia dintre nepoatele ei a antrenat-o mai repede pe drumul credinței și pe Elena Costache. Viața cu Isus i-a adus atâta împlinire sufletească și a făcut-o atât de fericită, încât l-a atras în scurtă vreme la credință și pe soțul ei. Mai târziu, când a rămas văduvă, a purtat cu atâta drag în suflet speranța mântuirii, încât emana în jur pace, bucurie și speranță care înviorau întotdeauna pe cei din preajma ei. Cu cei ai familiei, cu nepoții și strănepoții, s-a purtat ca o mamă. A fost o perlă prin caracterul, modestia și credincioșia ei, arătând, fără cuvinte, tuturor frumusețea viețuirii cu Isus.

A trăit printre noi până la 88 de ani, pentru că la data de 26 decembrie 2017 și-a încheiat alergarea pe acest pământ. Vârsta ei înaintată a fost o dovadă a ocrotirii lui Dumnezeu, oferind un model semenilor cu privire la frumusețea și binecuvântările vieții de credință. O frumoasă făgăduință din Scriptură s-a împlinit cu ea, spre bucuria celor dragi: „O voi sătura cu viață lungă și-i voi arăta mântuirea Mea." (Psalmii 91:16)

A consemnat Daniel Dincă,
pastor în Conferința Muntenia

PROFIR ARISTIDI (DICĂ)

Ziua de 14 decembrie 2017 a fost o zi plină de durere, pricinuită de plecarea dintre noi a iubitului nostru tată, bunic și soț, Profir Aristidi – Dică, după o alergare de 85 de ani și 6 luni pe acest pământ. S-a născut la 13 iunie 1932, în Micești, județul Vaslui, în familia lui Neculai și Victoria, fiind primul copil din cei patru.

După trei ani de armată (1952–1955) a hotărât să încheie legământul cu Dumnezeu. A fost botezat de pastorul Eugen Bostan în anul 1956, în iazul din pădurea de la Micești. În același an o cunoaște pe tânăra Paulina Grecea, din Oarba, și pe data de 21 octombrie 1956 se căsătoresc. Cei 61 de ani de căsătorie s-au încheiat cu două case construite de nevoie din cauza alunecărilor de teren, din venituri modeste, dar cu binecuvântarea lui Dumnezeu și cu spirit altruist.

Privind în urmă, ne amintim dorința părinților noștri de a fi nelipsiți, vara sau iarna, pe ploaie sau zăpadă, de la casa de rugăciune, care era până în anul 1970 la distanță de trei kilometri, lăsându-ne nouă, celor patru copii (Eugen, Sorin, Mirela și Valentin) o moștenire veșnică pe care vrem să o ducem mai departe în familiile noastre și ale copiilor noștri.

Tata i-a slujit pe oameni în activitățile zilnice, cu o dispoziție molipsitoare, aducând în jurul său optimism și bună dispoziție, având pe suflet salvarea oamenilor. În biserica din Suceveni, județul Galați, a avut diferite responsabilități de slujire, acceptând cu teamă sfântă și chemarea de a fi prezbiter.

Inima care toată viața a bătut pentru alții a tot slăbit, până în seara zilei de 11 decembrie 2017, când a încetat să mai bată. Așteptăm să ne revedem și să rămânem lângă Dumnezeu pentru a fi o veșnicie împreună.

A consemnat Eugen Profir,
pastor, Conferința Moldova.

CA_februarie_2018.indd 12 23/01/2018 15:54:44

500 DE ANI DE LA LUTHER

NEVOIA DE REFORMA

MUGUREL ASAFTEI

A PROTESTA NU ESTE DOAR UN DREPT, CI CHIAR O DATORIE.

A trecut anul 2017 și odată cu el și cel de-al 500-lea an de la Reformă. Târziu mi-am dat seama că se împlinesc 500 de ani de la un eveniment atât de important. Iar când am conștientizat, mi-am dat seama că nu știu ce aș putea face pentru a promova evenimentul.

La 500 de ani de la acest seism din lumea religioasă putem să încercăm să facem câteva conexiuni între perioada noastră și epoca de atunci.

1. Dreptul de a protesta. Ierarhia Bisericii Catolice din Evul Mediu nu lăsa prea mult loc de manifestare a conștiinței personale. De la arhitectura care te strivește până la organizarea de tip militar a clerului, totul contura un sistem care excludea posibilitatea de a avea altă opinie decât ceea ce se dicta. Luther ne învață că se poate protesta chiar și în astfel de circumstanțe. Luther a protestat în așa mod încât a generat un val de proteste și o nouă denumire dată creștinismului: protestantism.

2. Traducerea Evangheliei. Luther a realizat o traducere lingvistică și culturală, dar și una existențială. Lumea era mult mai atașată de biserica de atunci. Între timp, decalajul între mesajul bisericii și nevoile oamenilor este mai evident decât atunci. Avem nevoi înnăscute și altele generate de interese comerciale sau ideologice. Pe cine ajută predica bisericii de azi? Cui îi folosește? Dar celelalte programe ale bisericii? Căror nevoi reale răspunde biserica azi? Pe Luther nu-l mulțumeau programele bisericii din care făcea parte, pentru că nu-l ajutau în problema sufletească în care se afla. Dar nu era un spectator lipsit de vlagă. A contribuit decisiv la creșterea nivelului de înțelegere și conștientizare a valorii credinței într-un Mântuitor real, personal și viu.

3. Tiparul a fost suportul tehnologic pentru răspândirea ideilor sale. Astăzi, internetul oferă fiecărui muritor șansa de a se exprima public. Ușa bisericii din Wittemberg e prezentă pretutindeni. Putem afișa orice pe zidul virtual pe care-l găsim oriunde și oricând. În 2017, Facebook-ul a bătut televiziunile și agențiile de știri. Deși unele televiziuni privesc internetul cu dispreț, totuși televiziuni cu pretenții de rating mare au încasat înfrângeri rușinoase.

4. Religia nu este separată de politica și organizarea societății din oricare punct de vedere. Orice manual de istorie care vorbește despre Reformă va spune ceva despre condițiile sociale, economice și politice ale vremii și despre rolul lor pentru a explica succesul călugărului augustinian. De la iluminism încoace însă, sferele sunt separate. Religia și politica nu fac casă bună împreună. Dar dacă privim mai atent, observăm un mariaj stat-biserică în plină afirmare. Doar dacă ne gândim la câți bani de la bugetul statului român intră în noua catedrală a bisericii majoritare, vedem că nu sunt chiar separate. Parcă suntem în urmă cu 500 de ani, când se strângeau bani pentru Catedrala „Sfântul Petru" din Roma.

Protestul poate avea motivații egoiste și se transformă în haos. Dacă este generat de convingeri izvorâte din conștiințe curate, are ca finalitate o reformă morală. Un exemplu de protest actual a fost postat pe o platformă de știri din țara noastră.[1] „Aproape trei milioane de euro în trei săptămâni. Atât au donat companiile private care au activitate în România și cetățenii pentru construcția primului spital construit exclusiv din fonduri private de Asociația Dăruiește Viață. Este vorba despre un spital pentru copiii bolnavi de cancer."

Și Luther a găsit soluția. În Evanghelie și pe genunchi, în comuniune cu Dumnezeu. Dacă nu vedem vreun motiv pentru a protesta, ori totul e perfect, ori ne complacem în degradarea și mizeria care ne înconjoară. Sau poate suntem doar indiferenți. În perioada comunistă, fiecare elev, student sau muncitor credincios protesta împotriva ateismului și dictaturii politice prin respectarea Sabatului sau a oricărui alt principiu moral biblic. Datorită lor, biserica a crescut și a fost cunoscută pretutindeni.

Avraam, Iov, Isaia, Ieremia, Ioan Botezătorul, apostolul Pavel sunt doar câțiva din protestatarii de pe scena istoriei. Viața și activitatea lor era o continuă mustrare împotriva decadenței vremii, atât înaintea regilor, cât și în fața celor simpli de lângă ei. Ellen White, vorbind despre oamenii din vremea lui Noe, afirma: „Necredincioșii s-au consultat între ei și au căzut de acord să se despartă de cei credincioși, a căror viață dreaptă era o mustrare continuă a căilor lor rele." (*Istoria mântuirii*, 72).

Pentru Luther, protestul s-a născut din nevoia mântuirii personale și dorința de a o împărtăși. S-a născut în inima sa, care căuta puterea vieții și a iertării autentice, a unei vieți trăite după Cuvântul Domnului, și acest protest i-a conferit un loc în istorie și în veșnicie.

În plus, Luther ne-a arătat că a protesta nu este doar un drept, ci chiar o datorie. ■

[1] https://republica.ro/znoi-facem-un-spital-cati-bani-au-dat-romanii-in-ultimele-3-saptamani-pentru-primul-spital-construit-exclusiv

Mugurel Asaftei este pastor în Conferința Moldova.

CA_februarie_2018.indd 13 23/01/2018 15:54:44

MISIUNEA – UN ECHILIBRU ÎNTRE ENTUZIASM ȘI RAȚIUNE

Dacă ar fi să asociem misiunea creștină cu o mașină dotată cu o pedală, atunci există *șoferi* care preferă accelerația și *șoferi* care aleg frâna. În această analogie plastică, accelerația este entuziasmul, avântul, zelul, aplombul misionar, în timp ce frâna este rațiunea, logica, judecata. Cum ar funcționa o mașină echipată doar cu accelerație? Ca un avion pe pista de decolare! Cum ar fi să conduci o mașină dotată doar cu frână? Ca o căruță cu roți pătrate, fără tracțiune și împinsă permanent de la spate!

Rândurile de mai sus descriu două tipuri de abordări misionare. Mai întâi trebuie să știm proveniența celor doi vectori. Fără entuziasm nu putem realiza nimic. El este cheia succesului în orice întreprindem. Entuziasmul face diferența între mediocritate și excelență. Cuvântul „entuziasm" provine din două cuvinte grecești: *en* și *theos*, care înseamnă literal „în Dumnezeu".

CINE STĂ ÎN PROXIMITATEA LUI ISUS, LOGOSUL CERESC, GĂSEȘTE SENSUL VIEȚII ȘI ORDINEA EI CHIAR ȘI ÎNTR-O LUME ENTROPICĂ.

Cine este în Dumnezeu are entuziasm! Îndemnul din Ioan 15:4 este: „Rămâneți în Mine și Eu voi rămâne în voi. După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi nu puteți aduce rod dacă nu rămâneți în Mine." Atunci când ne simțim neputincioși, apatici, poate chiar anxioși, să ne aducem aminte că problema o reprezintă calitatea relației noastre cu Dumnezeu.

Misiunea creștină nu trebuie abordată doar cu entuziasm, deși acesta declanșează orice activitate misionară. Avem nevoie în misiune și de o altă facultate pe care Dumnezeu i-a dat-o omului, și anume rațiunea (logica, judecata). Ce este logica? În termeni simpli, prin logică se înțelege folosirea rațiunii în realizarea anumitor activități; logica este o gândire corectă, un raționament just, temeinic, consecvent, coerență, ordine în idei și argumente, sens etc.

De-a lungul timpului, mai multe persoane au confundat logica și rațiunea autentice cu filozofia antică, necredința și scepticismul. Faimoasa întrebare a lui Tertulian exprimă cumva această confuzie: „Ce legătură există între Ierusalim și Atena? Ce acord poate exista între academie și biserică. Între eretici și creștini?" Întrebarea poate continua cu negarea legăturii dintre revelație și rațiune, credință și știință, rațiune și credință. Aceste diferențe ne pun uneori în fața unor alternative false.

Adevărata rațiune nu contravine credinței autentice și nici entuziasmului sănătos. Cuvântul „logică" își are obârșia în *logos*: Cuvântul scris și întrupat, cuvânt, idee, lucru, cauză, motiv, rațiune, chestiune etc. „La început era Cuvântul (*Logos*), și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu… Și Cuvântul (*Logos*) S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr" (Ioan 1:1,2,14). Vom avea o gândire corectă în măsura în care ne apropiem de Cuvântul scris, Sfânta Scriptură, și de Cuvântul întrupat, Isus Hristos!

Există personalități ale lumii noastre dotate cu un IQ foarte ridicat, școlite pe băncile rațiunii și ale logicii, însă când trebuie să ofere răspunsuri la întrebările existențiale: „De unde vin? Care este sensul meu pe acest pământ? Ce se întâmplă cu omul după moarte?", parcă sunt decuplate de la orice fel de logică. Acceptă cu ușurință niște *filozofii* care sfidează orice rațiune. Explicația este că se poziționează în antiteză și departe de Logosul scris și Cel întrupat.

Cine stă în proximitatea lui Isus, Logosul ceresc, găsește sensul vieții și ordinea ei chiar și într-o lume entropică. Romani 12:1 este o dovadă în plus că între adevărata logică, credință și spiritualitate nu există nicio contradicție, pentru că ambele sunt darurile lui Dumnezeu: „Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu, aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească (gr. *logiken,* slujbă logică).

Rațiunea nu este o frână în lucrarea lui Dumnezeu, dimpotrivă, ea devine o mare binecuvântare când controlează entuziasmul. Drept urmare, misiunea creștină trebuie însuflețită de entuziasm și cântărită cu judecată.

CA_februarie_2018.indd 14 23/01/2018 15:54:44

Care sunt derapajele și disfuncționalitățile care survin atunci când binarul „entuziasm-rațiune” nu funcționează corect? Mai întâi vom trece în revistă derapajele vectorului „entuziasm” necontrolat de rațiune: alarmism, fanatism, conspirație, un adventism dezorganizat etc. Fixarea de date ale revenirii lui Isus, fuga la munți înainte de a fi chemați, abandonarea educației și a locurilor de muncă, vinderea întregii agoniseli, afirmația că biserica este Babilon și trebuie părăsită, că aceasta a aderat la Mișcarea Ecumenică, dieta dusă la extreme sunt tot atâtea efecte nefaste ale entuziasmului firesc, nesfințit de rațiune. Cu un astfel de zel putem să o luăm chiar și înaintea îngerilor! Spre exemplu, Dumnezeu nu cere de la noi sacrificarea familiei pe *altarul misiunii* interne sau externe!

Ce riscuri survin când vectorul „rațiune” nu este însoțit de entuziasm? Scepticism, secularism, necredință, cu alte cuvinte, un adventism secularizat. Duetul „entuziasm-rațiune” poate fi și mai bine explicat prin sistemul „sistolic-diastolic” al inimii. Nu există inimă care să bată doar cu sistolicul!

Entuziasmul și logica venite de la Isus formează un sistem de valori autentic. Din nou, dacă suntem aproape de Isus și-L înălțăm în inimile noastre ca Domn și Mântuitor, vom avea o axiologie (un sistem de valori) racordată la Sursă. „Vrednic (gr. *axios*: vrednic, de aici: axiologie, sistem de valori) este Mielul care a fost junghiat să primească puterea, bogăția, slava și lauda.” (Apocalipsa 5:13). Dacă vom privi prin ochii vredniciei Mielului, vom zări valori acolo unde nimeni nu le vede, vom avea entuziasm în a fi martorii Săi și rațiunea de a merge mai departe! Ar merita să medităm la următoarea întrebare: În ce proporții ar trebui să se regăsească entuziasmul și rațiunea la avangarda misionară – colportori, evanghelişti, misionari, plantatori de biserici; prezbiteri și pastori; credincioșii bisericii, dar și la ariergardă – profesori, administratori la diferitele niveluri de slujire?

Cu ce pedală îți place să mergi? ■

AXIOLOGIE AUTENTICĂ
DANIEL NIȚULESCU

Daniel Nițulescu este directorul Departamentului Misiune Externă, Conferința Muntenia.

CA_februarie_2018.indd 15 23/01/2018 15:54:45

ROADA DUHULUI

„Ce pietre și ce zidiri!”

Un proverb german sună astfel: „Das Werk lobt den Maister!” („Opera își laudă maestrul”) în sensul că orice operă este oarecum o imagine în oglindă a înțelepciunii și a talentului autorului ei. Prin calitățile sale, opera aduce un elogiu incontestabil creatorului ei. Același adevăr îl recunoaștem în raportul dintre Biblie și Divinitate. Despre acest fapt a vorbit Domnul Isus în versetul atât de bine cunoscut: „Cercetați Scripturile pentru că socotiți că în ele aveți viață veșnică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine” (Ioan 5:39).

De data aceasta nu mă refer la mărturiile directe care relatează despre Dumnezeu, la profeții, la referințele simbolice ale sistemului ceremonial, ci la mărturia indirectă, mai puțin vizibilă la prima vedere: măreția structurii interioare, măreția arhitectonică a ideilor din cuprinsul Bibliei.

De pildă, primele cinci cărți – Pentateuhul – constituie o adevărată scară coborâtoare a lui Dumnezeu spre oameni, spre poporul Său. Fiecare carte formează o treaptă distinctă. În Geneza, după despărțirea de om de la poarta Edenului, Dumnezeu vorbește din Cer. În cartea Exodului îi vorbește de pe muntele Sinai; în Leviticul, din sanctuar; în Numeri, însoțește poporul în călătoria prin pustie, iar Deuteronomul este o recapitulare a lecțiilor învățate în timpul celor 40 de ani.

Când descoperi aceste frumuseți, te încearcă simțăminte similare cu ale ucenicilor care priveau plini de admirație construcția Templului din Ierusalim, de pe Muntele Măslinilor. Ca și ei, exclamăm: „Ce pietre și ce zidiri!”

Însă despre acele pietre și ziduri ale Templului, Mântuitorul a spus că nu va rămâne „piatră pe piatră” și așa a fost. După nici 40 de ani, romanii au dărâmat Templul, nelăsând „piatră pe piatră”. Dar despre „edificiul” Sfintelor Scripturi a spus: „Câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile” (Matei 5:18 CNS).

Aceste pietre și ziduri au rezistat de-a lungul secolelor la nenumăratele atacuri vehemente, necruțătoare și rezistă și azi. „Ce pietre și ce zidiri!”

Marele reformator german Martin Luther a scris un amplu comentariu cu privire la Epistola către galateni, urmărind mai ales subiectul îndreptățirii prin credință. În introducerea lucrării își exprimă cu modestie simțământul de totală nevrednicie de a o analiza, în ciuda erudiției sale de teolog, cunoscător al limbilor ebraică și greacă.

De data aceasta vă propun să aprofundăm ceea ce a relatat inspirația cu privire la *roada Duhului* în Epistola către galateni, cap. 5:22,23:

„Roada Duhului, dimpotrivă, este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blândețea, înfrânarea poftelor. Împotriva acestor lucruri nu este lege.”

În urma analizei, vom descoperi o interesantă scară în urcare de la starea de „om firesc”, supus păcatului și morții, la starea în care nu mai este nimic condamnabil în comportamentul său, starea de neprihănire. În predicile pe care le-am auzit cu privire la acest subiect nu pot să uit mențiunea avertizatoare: lipsa darurilor Duhului Sfânt din viața unui creștin nu constituie o piedică în privința mântuirii, dar dacă este lipsit de roada Duhului Sfânt, nu poate fi mântuit. Deși este șocantă o asemenea subliniere, totuși mi se pare a fi absolut corectă. Cum ar putea fi mântuit cineva care nu are dragoste, sau cineva căruia îi lipsește credincioșia sau înfrânarea poftelor?

CA_februarie_2018.indd 16 23/01/2018 15:54:46

Faptele firii pământești și roada Duhului

În cuprinsul capitolului 5 din Epistola către galateni, apostolul Pavel așază în contrast două moduri de comportament: împlinirea poftelor firii pământești cu umblarea sub cârmuirea Duhului Sfânt: „Umblaţi cârmuiţi de Duhul și nu împliniţi poftele firii pământești" (Galateni 5:16 CNS).

Mai întâi enumeră 17 manifestări ale firii pământești pe care le numește „faptele firii pământești" (dar consideră lista neîncheiată), pentru ca apoi să descrie „roada Duhului" cu cele nouă elemente componente.

În acest mod de tratare, apar de la început câteva aspecte interesante:

De ce manifestările firii pământești sunt numite „fapte", iar călăuzirea Duhului Sfânt este numită „roada Duhului"?

De ce sunt înmănuncheate cele nouă elemente în ceea ce numește „roadă" la numărul singular și nu la plural (roadele), ca și în cazul „faptelor firii pământești"?

Trebuie să remarcăm faptul că ceea ce este condamnat de Dumnezeu și definit ca vinovăție și păcat nu sunt pornirile de moment, străfulgerări ale unor idei păcătoase prin minte și inimă. Acesta este doar asaltul ispitelor la care suntem supuși atâta timp cât trăim în condițiile marii lupte dintre bine și rău. Martin Luther ilustra aceasta cu zborul păsărilor. El spunea că nu putem împiedica zborul păsărilor deasupra capului nostru, dar le putem împiedica să-și facă cuib pe capul nostru. Însă dacă nu ne opunem impulsurilor, gândurilor rele (dacă nu alungăm păsările), dacă ele primesc accepțiunea minții, dacă le îndrăgim și primesc girul voinței, atunci chiar și gândurile și cuvintele care emană din aceste „cuiburi" sunt definite ca păcat.

Ele sunt prezentate la plural ca „faptele firii pământești" și cuprind o gamă foarte variată de trăiri, de la „bucuriile de o clipă ale păcatului", până la furie dezlănțuită. Dar ele nu se pot armoniza între ele și nu pot forma un tot unitar. Această neconcordanță este descrisă foarte potrivit în Romani 2:15: „Despre lucrarea aceasta mărturisește cugetul lor și gândurile lor, care sau se învinovățesc, sau se dezvinovățesc între ele.

Manifestările firii pământești sunt definite ca fiind „faptele moarte" (Evrei 6:1; 9:14) pentru că ele poartă în sine vinovăția, păcatul și pedeapsa morții asupra făptuitorului. „Și umblarea după lucrurile firii pământești este moarte... Fiindcă umblarea după lucrurile firii pământești este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu." (Romani 8:6-7 CNS)

Spre deosebire de acest conglomerat înspăimântător, apare în antiteză (introdus în textul biblic prin conjuncția adversativă „dimpotrivă") „roada Duhului". Este numită „roadă", adică fruct. Fructul este rezultatul final al unui amplu proces de creștere, de dezvoltare. Este numit „roadă" la numărul singular din punct de vedere gramatical, morfologic, pentru că cele nouă elemente se află în raport de complementaritate între ele și alcătuiesc împreună un întreg unitar, armonios.

În opoziție cu „faptele firii", „roada" are calitatea de a fi vie, adică este autentică. Roadele sunt dovada vieții noi cu Dumnezeu, care are ca finalitate viața veșnică („Umblarea după lucrurile Duhului este viață și pace." – Romani 8:6*)*. La plante, roada este punctul final al unui lung proces de dezvoltare, pornit de la faza de sămânță. Dar este totodată și încheierea unui proces ciclic, deoarece fructul poartă în sine sămânța, cea cu care a început procesul creșterii sale.

DOVADA VIEȚII CU DUMNEZEU

EMILIAN NICULESCU

ÎN OPOZIȚIE CU „FAPTELE FIRII", „ROADA" ARE CALITATEA DE A FI VIE, ADICĂ ESTE AUTENTICĂ. ROADELE SUNT DOVADA VIEȚII NOI CU DUMNEZEU, CARE ARE CA FINALITATE VIAȚA VEȘNICĂ.

Este interesant de observat cum a folosit Domnul Isus această imagine în două din parabolele Sale: „Parabola semănătorului" și „Parabola neghinei". În prima parabolă, Semănătorul (Domnul Isus) seamănă sămânța Cuvântului lui Dumnezeu („Sămânţa este Cuvântul lui Dumnezeu." Luca 8:11) în țarina cea bună, unde rodește.

În Parabola neghinei, Semănătorul este tot Isus, dar sămânța semănată sunt „fiii împărăției" („*săm*ânţa bună su*nt fiii Împărăţiei*" Matei 13:38) și putem înțelege că sunt cei care în parabola anterioară au fost transformați din „țarină" neagră în boabe de grâu aurii pe dinafară și albe pe dinăuntru, sub influența Cuvântului lui Dumnezeu. De fapt așa a procedat în formarea ucenicilor Săi. Întâi a „semănat" în ei adevărul, apoi i-a „semănat" pe ei, trimițându-i doi câte doi în tot Israelul.

Aici se aplică declarația Spiritului Profetic: „Cel mai *puternic argument* în favoarea Evangheliei este un creștin iubitor și iubit." (*Divina vindecare,* p. 470)

„Un creștin blând și amabil constituie cel mai *puternic argument* care poate fi adus în favoarea creștinismului." (*Evanghelizare*, p. 3)

„Nicio influenţă care poate înconjura sufletul uman nu are așa putere ca influenţa unei vieţi neegoiste. Cel mai *puternic argument* în favoarea Evangheliei este un creștin plin de dragoste." (*Mărturii pentru Școala de Sabat*, pp. 115, 116)

În această prezentare antitetică între faptele firii pământești și roada Duhului, menționăm următoarea deosebire:

Pentru ca cineva să se situeze în zona firii pământești nu trebuie să comită toată gama faptelor firii pământești, este suficientă chiar și o singură faptă, pentru că „puțin

CA_februarie_2018.indd 17 23/01/2018 15:54:46

aluat face să se dospească toată plămădeala". (Galateni 5:9 CNS)

În schimb, omul duhovnicesc trebuie să manifeste toate elementele componente ale „roadei Duhului". Lipsa unui singur element compromite tot întregul. Ilustrarea acestui fapt este prezentat într-o manieră interesantă de către apostolul Pavel în 1 Corinteni 13, supranumit „un omagiu al dragostei". Apostolul mărește la maximum anumite capacități ale omului, cum ar fi: capacitatea lingvistică (dacă aș vorbi în limbi omenești și îngerești, 1 Corinteni 13:1 CNS), capacitatea cognitivă (dacă aș avea darul prorociei și aș cunoaște toate tainele și toată știința, 1 Corinteni 13:2 CNS), calitatea filantropică (dacă mi-aș împărți toată averea pentru hrana săracilor, 1 Corinteni 13:3 CNS). De fiecare dată extrage o singură componentă – dragostea – și de fiecare dată rezultatul este același: tot întregul este compromis.

Din cele prezentate până acum am redescoperit frumusețea, importanța și necesitatea dobândirii „roadei Duhului". Este condiția *sine qua non* în ceea ce privește viața veșnică. Și de aceea întrebarea:

Cum se obține „roada Duhului"?

Christopher Hitchens, un ateu convins, colaborator al lui Richard Dawkins, a lansat o problemă provocatoare creștinilor: care este acea calitate pe care o produce creștinul și pe care el, ca ateu, să nu o poată produce? Aplicată la subiectul nostru, întrebarea sună astfel: un ateu, sau un om firesc, este în stare să producă cele nouă componente ale roadei Duhului?

Biblia răspunde cu o imagine: „Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele. Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune." (Matei 7:17-18 CNS)

Totuși aceasta nu înseamnă că omul lumesc este lipsit de dragoste, bucurie, pace ș.a.m.d. Dar roadele acestea au o altă compoziție, alt gust, altă motivație. Nici chiar credinciosul nu poate produce aceste virtuți prin proprii puteri. Ele sunt „roada Duhului", nu roada eforturilor omului. Noi putem desena, putem picta mere; putem fotografia sau filma mere, sau putem realiza mere din material plastic, dar ele nu vor fi niciodată mere autentice.

Străduințele omului de a face bine sunt identice cu împodobirea pomului de Crăciun. Oricâte mere am lega de pomul de Crăciun, el va rămâne tot brad. Este situația actorului dintr-o piesă de teatru. El se conformează desfășurătorului, zâmbind sau plângând atunci când trebuie. Învață pe de rost cuvintele, preia mimica, tonul, gesturile personajului interpretat. După multe repetiții va intra în rol și va realiza totul impecabil, impresionant. Dar totul este doar pe durata repetițiilor sau a piesei. După aceea, el dezbracă măștile și revine la ceea ce este el de fapt.

Spiritul Profetic subliniază: „Duhul Sfânt realizează în om roadele neprihănirii" (*Slujitorii Evangheliei*, p. 287), dar în același timp spune că „Domnul nu face nimic fără conlucrarea noastră" (*Solii alese*, vol. 2, p. 132).

Într-un articol anterior „Închinare și fascinație" (august 2017) am arătat faptul că la fundamentul religiei creștine este cunoașterea lui Dumnezeu (Ioan 17:3). Ellen G. White notează: „Caută mai întâi de orice altceva să cunoști pe Dumnezeu" (*RH*, 1 aug. 1898). Dar această cunoaștere nu este posibilă decât ca urmare a unei revelații divine.

Exemplul biblic cel mai elocvent se află în Matei 16. Are loc un fel de examen de absolvire a ucenicilor în cel de-al treilea an de activitate publică a Domnului Isus. „Examenul" are două întrebări test: „Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul omului?", iar cea de a doua: „Cine ziceți voi... cine ziceți că sunt?" Este interesantă remarca lui Isus la celebrul răspuns al apostolului Petru: „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu!" Mântuitorul nu atribuie această cunoaștere timpului petrecut de Petru cu El, nici cunoștințelor sale biblice: „fiindcă nu carnea și sângele ți-au descoperit lucrul acesta, ci Tatăl Meu care este în ceruri." (Matei 16:17 CNS).

Biblia arată că aceasta este lucrarea Duhului Sfânt. În Vechiul Testament apare imaginea simbolică a ploii, simbol consacrat al lucrării Duhului Sfânt: „Să cunoaștem, să căutăm să cunoaștem pe Domnul! Căci El se ivește ca zorile dimineții și va veni la noi ca o ploaie, ca ploaia de primăvară, care udă pământul ! (Osea 6:3 CNS)

În Noul Testament, Duhul Sfânt este numit direct: „Și nimeni nu poate zice: «Isus este Domnul», decât prin Duhul Sfânt (1 Corinteni 12:3 CNS). Aceasta nu înseamnă că un ateu nu ar putea rosti aceste cuvinte: „Isus este Domnul!" Recunoașterea calității și funcției de Domn a lui Isus nu se poate face fără subordonarea totală față de această autoritate.

Într-o biserică era o inscripție:

„Voi mă numiți Învățător, dar nu vreți să învățați de la Mine.

Mă numiți Calea, dar nu vreți să Mă urmați.

Mă numiți Lumina, dar preferați întunericul.

Mă numiți Domn, dar nu ascultați de poruncile Mele.

Și Mă numiți Judecătorul cel drept, dar vreți să scăpați de sentința Mea."

Același apostol detaliază lucrarea Duhului Sfânt: „Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu... Tot așa: nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu afară de Duhul lui Dumnezeu. Și noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul care vine de la Dumnezeu, ca să putem cunoaște lucrurile, pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său (1 Corinteni 2:10-12 CNS).

Această cunoaștere a lui Dumnezeu este baza și punctul de pornire al creșterii roadei Duhului, ca un proces

CA_februarie_2018.indd 18 23/01/2018 15:54:46

natural, condus de Duhul lui Dumnezeu. Un prim efect normal al cunoașterii lui Dumnezeu, așa cum Se prezintă în Exodul 34:6,7, în cuvinte, iar pe Muntele Golgotei, faptic, nu poate să nu declanșeze o adevărată *dragoste*, primul element al roadei Duhului, o dragoste din toată inima, din tot sufletul... Nu poți iubi cu adevărat pe cineva pe care nu îl cunoști. Iar o asemenea dragoste care cuprinde toată ființa produce automat: *bucuria*. Cu alte cuvinte, se declanșează o reacție în lanț: fiecare element nou este produsul elementului anterior.

De acum va fi ușor să memorăm ordinea celor nouă elemente, pentru că ele apar conform unui proces logic. Este acea scară în urcare despre care am amintit la începutul articolului. Dar, deși este o trecere de la un element la altul asemenea unor trepte, elementele anterioare nu încetează la apariția elementului următor, ci se mențin. Unele pot fi în stare latentă și apar doar atunci când situația o cere. Pentru ilustrare m-aș referi la o orchestră formată din nouă instrumente diferite, care încep să cânte unul după celălalt, ca apoi să cânte împreună într-o armonie perfectă. Conform partiturii, pot apărea părți solistice ale unui instrument, iar restul doar acompaniază, sau pot apărea anumite pauze pentru unele instrumente. Dar toate sunt prezente și colaborarea lor este o simfonie încântătoare.

Să urmărim mai departe procesul creșterii roadei: acolo unde este dragoste și bucurie, apare și *pacea***.** Este o pace aparte, pe care lumea nu o poate da, nu o poate produce. Este pacea interioară, ca urmare a iertării și a faptului că ești iubit de Dumnezeul atotștiutor și atotputernic. Pacea este urmată de îndelungă răbdare, ceea ce nu este altceva decât menținerea păcii în condiții vitrege, este un fel de calm în mijlocul furtunii. Dar nu este o îndelungă răbdare manifestată printr-o atitudine de pietrificare, de încordare a tuturor mușchilor: tragem toate frânele la maximum ca nu cumva să reacționăm greșit, printr-un cuvânt sau un gest nepotrivit. Dimpotrivă, apare *bunătatea.* Nu doar o amabilitate mimată, ci concretă, manifestată în *facerea de bine.* Acest credincios este în stare să binecuvânteze când este calomniat și să ofere pâine când este lovit cu pietre.

Ultimele trei elemente sunt dominantele în cele trei direcții de responsabilitate majoră a omului: relația cu Dumnezeu, relația cu semenii și relația cu sine însuși. În relația cu Dumnezeu este menționată aici *credincioșia.* Aceasta asigură stabilitatea și permanența roadei Duhului. În relația cu semenii apare *blândețea,* iar în relația cu sine însuși*: înfrânarea poftelor.* Spiritul Profetic o consideră cea mai importantă victorie, care asigură puterea morală de a învinge oricare altă ispită a lui Satana. (*The Health Reformer*, august 1875).

Aceste nouă elemente constituente ale roadei Duhului Sfânt, de o asemenea calitate, nu pot fi produse nici de ateu, nici de omul firesc și nici chiar de un credincios prin propriile puteri. Rezultatul final al acestei creșteri este formulat în cuvintele: „Împotriva acestor lucruri nu este lege" (Galateni 5:23 CNS), nu în sensul că Legea nu ar mai exista pentru el, ci nu are nimic de condamnat în comportamentul său; este starea de absolută libertate: „Acum dar nu este nicio osândire pentru cei ce sunt în Hristos Isus, care nu trăiesc după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului (Romani 8:1 CNS).

În timp ce „faptele firii pământești" îl transformă pe om într-un rob al patimilor, roada Duhului Sfânt îi redă omului adevărata libertate.

Elementele constituente ale roadei Duhului Sfânt nu sunt doar în opoziție semantică cu faptele firii pământești, ci au efect de antidot față de aceste manifestări condamnabile. De pildă, credincioșia împiedică apariția tuturor formelor de imoralitate. Înfrânarea poftelor contracarează bețiile și îmbuibările. Blândețea nu permite apariția certurilor, a mâniilor. Dacă le analizăm pe rând, constatăm că, prin acțiunea celor nouă elemente, sunt anulate toate cele 17 manifestări ale firescului. Astfel înțelegem cum se aplică la propriu îndemnul apostolului Pavel : „Prin Duhul faceți să moară faptele trupului" (Romani 8:13).

Aceasta este starea de neprihănire împărtășită, lucrată de Duhul Sfânt în om și astfel se explică „sfințirea lucrată de Duhul Sfânt" (1 Petru 1:2). Înțelegerea și conștientizarea acestui proces ne dau posibilitatea de a urmări îndeaproape creșterea noastră spirituală, de a descoperi care sunt verigile mai slabe, unde ne este mai greu să trecem de la un element la altul. De pildă, de la dragoste la bucurie este ușor. Dar nu tot așa de ușor este să treci de la pace la îndelungă răbdare, sau de la îndelunga răbdare la bunătate și apoi la facerea de bine.

Așa cum am amintit mai sus, în tot acest proces, noi nu suntem pasivi, ci se cere colaborarea noastră. În fiecare împrejurare stăm în fața alternativei de a acționa firește sau duhovnicește. Alegerea și decizia ne aparțin. Dacă alegem și decidem să acționăm duhovnicește, vom primi și asistența, și puterea necesară realizării. ■

Emilian Niculescu este pastor pensionar.

CA_februarie_2018.indd 19 23/01/2018 15:54:46

CARACTERUL „PERSONAL” ȘI „UMAN” AL SPIRITUALITĂȚII SEXUALITĂȚII UMANE

Introducere

Omul este o unitate psiho-somatică indivizibilă a trupului cu sufletul. Acest dat al omului cere să-l studiem sub următoarele două aspecte ale existenței sale, pentru a defini cum anume se realizează scopul sexualității determinat de Dumnezeu, scop despre care am vorbit în articolul publicat în numărul precedent al revistei. (1) Omul sub aspectul existenței sale imanente, ca unul care în sinea lui ontologică (în ființa sa) este o „persoană”. (2) Omul sub aspectul funcțiunii sale sexuale, adică în dinamismul existenței sale de „persoană sexuală”.

1. Omul în ființa sa personală

Omul, ca ființă personală, se știe pe sine. Dar conștiența identității de sine o are doar în legătură cu o altă entitate personală, un altcineva. În această cunoaștere de sine în oglinda celuilalt, omul se știe pe sine ca masculin sau feminin, bărbat sau femeie. Adam nu putea să se autorecunoască în „oglinda” animalelor care au trecut prin fața lui (Geneza 2:19-20). El și-a aflat adevărata identitate, aceea de persoană de sex bărbătesc, înzestrată cu sexualitate umană, atunci când a stat în fața Evei, o altă ființă cu statut de persoană înzestrată cu sexualitate umană (Geneza 2:22-23).

Valoarea umană a celibatarilor (femei și bărbați)

În pofida acestei realități edenice, trebuie accentuat că omul, în sinea sa ontologică (în ființa sa) personală, nu-și primește demnitatea sa de „om” – bărbat și femeie – din relația de căsătorie. Cu alte cuvinte, nu-și primește demnitatea de „om” de la cel sau de la cea care îi stă alături ca partener de căsătorie și la care se raportează ca la o entitate care îi este complementară. Atât femeia, cât și bărbatul – în singularitatea lor, fiind necăsătoriți – își primesc demnitatea umană – aproape exclusiv – de la cel care i-a creat pentru o relație cu sine, adică de la Dumnezeu.

Cu toate acestea, trebuie să admitem totuși că, pe când a rămâne necăsătorit (*single*) este pe deplin acceptabil în condițiile de viață postlapsariană, condiții ivite după căderea în păcat (1 Corinteni 7:25-40), celibatul, de orice nuanță motivațională, a fost radical incompatibil cu scopul originar, edenic, al lui Dumnezeu (Geneza 2:18). Care era și care este în prezent acest scop divin? Dumnezeu a creat omul edenic, compus dintr-un bărbat și o femeie, ca prin relația paradigmatică a dragostei lor mutuale de soț și soție să destăinuie câte ceva din fascinația relației spiritual-intime și reciproce, existente în interiorul Dumnezeirii între cele trei Persoane ale Trinității.

Dar cu toate acestea, sursa demnității lor individual umane a fost și rămâne Dumnezeul trinitarian. Așadar, demnitatea „umană” a celibatarilor, a ateilor, a necredincioșilor și a non-creștinilor rezidă – în primul rând – în actul creației. Apoi este, de asemenea, rezultatul relației mântuitoare dintre Creator și creatură. Iar numai derivativ este rezultatul relației maritale dintre el și ea, ca entități personale cu sex diferențiat și distinct.

Din această relație cu Dumnezeul care a creat persoana sexuală se trage nu doar demnitatea omului, ci și capacitatea sa de a purta responsabilități multiple și de a fi purtător de valori infinite în însăși sinea lui ontologică de ființă personală. Doar așa se poate înțelege de ce demnitatea de femeie și cea de bărbat, adică demnitatea lor ca ființe personale cu sexualitate diferențiată, poate deveni în felul acesta un scop în sine.[1]

2. Omul în exercitarea funcțiunii sale sexuale

În dinamica exercitării funcțiunii sale sexuale, omul nu contravine câtuși de puțin acestei demnități, ca scop final. Adică, demnitatea de „om” nu se știrbește prin intimitatea sexuală a soților (1 Corinteni 7:3-5, cf. Evrei 13:4). Dimpotrivă, sexualitatea lor, diferențiată în masculin și feminin, slujește acest scop final. Cu alte cuvinte, demnitatea personală este susținută și adâncită prin părtășia sexuală a celor doi. De aici concluzia că funcționalul nu poate fi detașat de aspectul ontologic uman, potrivit căruia omul – spre deosebire de îngeri – este menit să ființeze și să funcționeze sexual în relația sa conjugală, clădită pe dragostea divină a Creatorului său. Acest dat al creației constituie rațiunea de a fi responsabili și de a purta responsabilități în relația noastră sexuală. Afirmația precedentă are nevoie de clarificări adiționale.

CA_februarie_2018.indd 20 23/01/2018 15:54:47

Exercitarea funcțiunii sexuale așază asupra noastră o responsabilitate morală enormă, tocmai pentru că suntem, în sinea noastră imanentă, ființe umane personale. Acest fapt explică de ce se poate vorbi de „spiritualitate" și de „etică" sexuală în dreptul omului. Întrebarea care se impune este următoarea: în ce sens capacitatea noastră de a funcționa sexual așază asupra noastră o responsabilitate morală majoră? Răspunsul ar fi următorul: sexul „bun" funcționează în așa fel încât se exclude orice posibilitate ca femeia, în dinamismul existenței sale sexuale, să fie folosită de un bărbat ca un „mijloc" pentru atingerea unui scop. Nici bărbatul, în funcțiunea sa sexuală, nu poate să devină un „mijloc" pentru o femeie pe calea realizării de sine. Realizarea de sine sau realizarea unui scop „personal" nu este o „datorie" sau o „sarcină" a sexualității umane, în afară de cazul când sexul este depersonalizat (Geneza 38:12-26).

Așadar, cele două aspecte ale sexualității, adică sexul ca funcție biologică și sexul ca un aspect esențial al personalității umane, nu pot fi despărțite fără păgubirea demnității persoanei. Din această interconectivitate dintre sex ca funcție biologică și sex ca o dimensiune a personalității umane izvorăște responsabilitatea alegerii partenerului de căsătorie. Și, de asemenea, de aici izvorăște responsabilitatea felului de tratament față de celălalt înaintea, în timpul și după actul intimității sexuale, maritale.

Ce înseamnă această interconectivitate? Ea înseamnă că, atunci când îmi aleg partenerul, trebuie să fiu conștient că în relația mea cu acel partener mi se cere să mă implic nu doar ca un om care funcționează sexual, ci și ca o ființă personală, înzestrată nu cu orice fel de sexualitate, ci cu o sexualitate „umană". Sexualitatea, dacă ar presupune doar o implicare a aspectelor funcționale biologico-fizice, fără implicarea totală a persoanei, atunci partenerii ar fi interschimbabili. Am fi ca o piesă de mașină în agregatul parteneriatului. Piesa, odată stricată, se poate schimba cu o altă piesă nouă. Important ar fi să funcționeze „mașina". „Obiceiul" schimbării partenerilor este – cu mici excepții[2] – specific regnului animal, fiindcă sexualitatea animală, în virtutea singurului ei scop, cel reproductiv, are doar aspecte funcționale fizice. Or sexualitatea umană devine „umană" tocmai prin neputința detașării aspectelor funcționale de aspectele personale ale sexului uman.

Ceea ce ne-a determinat să ne aventurăm în cercetarea spiritualității sexualității umane este fenomenul deconstrucționist actual, care se manifestă în depersonalizarea generală a sexului. Acesta a devenit o „industrie", un eficient element de „marketing" și o sursă de „distracție" via mass-media[3]. Acest deconstrucționism duce la dezumanizarea persoanei; o dezumanizare ce se manifestă, printre altele, în schimbarea partenerilor sexuali și în „industrializarea" sexului.

Acest fel de înțelegere depersonalizată a sexualității, fiindcă întâmpină doar o anemică rezistență socială și guvernamentală, face din Marchizul de Sade (1740–1814) și Giacomo Casanova (1725–1798) figuri reprezentative ale rasei umane pe drumul ei spre dezumanizare și supersexualizare a vieții cotidiene. Erotizarea (supersexualizarea) aceasta devine nu un aspect al unei subculturi, ci elementul cultural generalizat în postmodernism. Acest fapt ar putea să însemne eșecul total al unei posibilități de a fi luat în serios în calitate de cercetător interesat în a trata sexualitatea ca pe un aspect esențial al spiritualității autentice, biblice. Dar tocmai nevoia contracarării deconstrucționismului social ne-a determinat să cercetăm factorul „magic" din spatele depersonalizării sexualității. Așadar, în numărul următor al revistei vom supune analizei natura, caracteristicile și rolul *erōs*-ului în sexualitatea umană. ■

SPIRITUALITATEA SEXUALITĂȚII

ZOLTÁN SZALLÓS

OMUL ESTE MENIT SĂ FIINȚEZE ȘI SĂ FUNCȚIONEZE SEXUAL ÎN RELAȚIA SA CONJUGALĂ, CLĂDITĂ PE DRAGOSTEA DIVINĂ A CREATORULUI SĂU. ACEST DAT AL CREAȚIEI CONSTITUIE RAȚIUNEA DE A FI RESPONSABILI ȘI DE A PURTA RESPONSABILITĂȚI ÎN RELAȚIA NOASTRĂ SEXUALĂ.

[1] Immanuel Kant, *Groundwork of the Metaphysics of Morals* (trad. Mary Gregor; *Cambridge: Cambridge University Press*, 1998), 4:435, în Cambridge Texts in the History of Philosophy series, susține că omul este scop în sine datorită capacității sale raționale, autonome, de a fi moral prin sine însuși. Noi nu putem accepta ideea aceasta a lui Kant decât cu amendamentul că omul, în situația sa postlapsariană, nu-și poate revendica demnitatea în și prin sine însuși, ci o posedă ca pe o realitate obținută prin creație, care poate fi subminată și chiar pierdută (desigur, nu ontologic), dacă omul refuză continuu relația mântuitoare cu Dumnezeul trinitarian care l-a creat pentru relație cu Sine și cu partenerul conjugal. Vezi, de asemenea, Immanuel Kant, *Critique of Practical Reason* (Hazleton, Penn.: The Pennsilvania State University Publications, 2010), 135–136.

[2] Doar trei la sută dintre animalele mamifere trăiesc într-un anume fel de relație (cvasi) monogamă; vezi Patricia Beattie Young și Aana Marie Vigen, ed., *God, Science, Sex, Gender: An Interdisciplinary Approach to Christian Ethics* (Chicago, IL: The University of Illinois, 2010), 156; de asemenea, Michelle De Haan și Morgan R. Gunnar, ed., *Handbook of Developmental Social Neuroscience* (New York: The Guilford Press, 2009), 272.

[3] Cei trei termeni sunt puși în ghilimele fiindcă am intenționat să subliniem contextele în care sexualitatea a devenit radical depersonalizată. Acestea sunt industria porno, industria reclamelor și mass-media: presa, filmele și paginile de internet erotico-pornografice.

Zoltán Szallós-Farkas este conf. univ. dr. la Universitatea Adventus, Cernica, România.

CA_februarie_2018.indd 21 23/01/2018 15:54:47

JOHANN HUENERGARDT

JOHANN HUENERGARDT A FOST TRIMIS DE BISERICA ADVENTISTĂ SĂ CUCEREASCĂ TRANSILVANIA, LUCRU PE CARE L-A PUS ÎN APLICARE, BOTEZÂND CINCIZECI ȘI TREI DE PERSOANE ÎN PRIMUL AN, DUPĂ CE A ÎNVĂȚAT LIMBA ȚĂRII.

Pionier, ca termen militar, reprezintă un grup de elită din economia unei cuceriri, care prospectează terenul și instituie acele mijloace necesare înaintării, cum ar fi drumurile speciale, podurile și, în același timp, depistează acele obstacole care ar face misiunea imposibilă.

Dacă Michail Czechowski s-a parașutat însoțit de un grup minuscul pe teritoriul nostru, Johann Huenergardt a fost trimis oficial de Biserica Adventistă, inițial fiind trimis în Europa, și apoi să cucerească Transilvania, lucru pe care l-a pus imediat în aplicare, botezând cincizeci și trei de persoane în primul an, după ce a învățat limba țării. Dar el este unul dintre pionierii adventismului, nu doar din Transilvania, ci și în vechiul regat.

S-a născut pe 25 decembrie 1875, în Wiesenmueller, într-una din numeroasele „colonii" germane din Rusia. Pe când avea nouă ani, părinții au emigrat în Statele Unite, stabilindu-se în Kansas. De copil a fost un pasionat cititor al Bibliei, iar la 14 ani era secretarul Școlii de Sabat din comunitatea sa. Între 1894 și 1897 se formează ca pastor la Union College, din Nebraska. În 1897 este trimis în Europa, fiind vorbitor de limba germană. El este astfel parte a unui plan pe care l-a gândit Dumnezeu, și anume: o familie de germani din coloniile risipite în toată Europa Centrală și de Est, până în îndepărtata Siberie, emigrează în America de Nord. Acolo devin adventiști și ei sau copiii lor se formează ca pastori, sunt trimiși în Europa de Vest, unde se finalizează echiparea lor ca misionari, după care sunt mișcați pe un teritoriu enorm, de la izvoarele Dunării și până la Omsk în Siberia, spre est, sau până în Kazahstan, spre sud.

Ajuns deci la Hamburg, în iunie 1897, merge de aici la Berlin, unde era în curs o Conferință a Uniunii Germane și este angajat să lucreze în Berlin, Bremen, Hamburg și Kiel. Apoi este trimis în Transilvania, la Cluj, unde ajunge pe 26 august 1897.

În cei 22 de ani cât a rămas în Europa, a lucrat pe un teritoriu vast, de la Viena la Adriatica și de la Hamburg la Bosfor, a botezat, a înființat comunități și a fost președintele tuturor formelor de organizare prin care a trecut Biserica Adventistă din zona central-sudică a Europei până la pacea de după Primul Război Mondial.

Într-o scrisoare din 1938 scrie despre sosirea la Cluj: „Îmi amintesc cum, într-o zi toridă, am ajuns în bătrâna gară din Cluj. Cu mult bagaj, m-am îndreptat spre cartierul Kovari, (strada Carpați nr. 18) unde locuia Rottmayer. Era foarte cald și mult praf. Nimeni nu mă așteptase la gară."

Johann Rottmayer era reprezentantul Societății Biblice Britanice în Transilvania. Soția lui și una dintre fiice au fost, alături de Janos Kovacs din Viștea, primii adventiști botezați în Transilvania de către Ludwig R. Conradi în jurul anului 1890. În casa lor era o cameră unde au fost găzduiți, după Conradi și Huenergardt, Kellemen, Wegner și Kessel, misionarii care i-au urmat.

Inițial a vizitat localitățile germane, apoi și pe cele de maghiari și români, după ce a învățat maghiara, și mai târziu româna. Când lucrarea s-a extins, a fost mutat la Budapesta, de unde a călătorit în teritoriul deja amintit. La 44 de ani s-a întors în Statele Unite, unde a lucrat ca pastor, profesor, secretar al Departamentului pentru străinătate al Conferinței Generale, între 1925 și 1929, apoi președinte al Uniunii din Iugoslavia între 1929 și 1936, iar între 1938 și 1949 activează în localitățile germane din apropierea orașului Los Angeles. Încetează din viață la 80 de ani, pe 11 noiembrie 1955.

Una din preocupările sale, urmându-l pe Conradi, a fost istoria sabatarienilor transilvăneni, pe ai căror urmași i-a cunoscut și despre care a scris, apreciindu-i la superlativ.

Dacă am privi panoplia oamenilor pe care i-a folosit Dumnezeu ca pionieri pe teritoriul României Mari, României interbelice, i-am vedea mai întâi pe Michail Bellina Czechowski și Wilhelmine Schirmer, A.C. Bourdeau, Rumualdo Bertola, Toma și Dumitru Aslan, pe Seefried, G. Wagner și H.P Holser în Dobrogea, apoi pe Ludwig R. Conradi, cel mai important misionar adventist european, Jakob Erzberger, Gerhard Perk, în Transilvania și în vechiul regat, pe Johann Rotmayer și soția sa Magdalene, Wilhelm Teutsch,

CA_februarie_2018.indd 22 23/01/2018 15:54:48

marele colportor, Johann Schotsh în Transilvania, pe cei 80 de tineri din Banat, Crișana, Muntenia, Moldova și Dobrogea care au studiat la Friedensau (acolo, la 12 km de Hamburg, biserica cumpărase o proprietate de 69,5 ha, unde s-a înființat prima școală pentru formarea de pastori și misionari adventiști din Europa). I-am vedea pe Peter Rudolf Paulini, Ștefan Demetrescu și Constantin Popescu, în vechiul regat, pe Fritz și Christine Kessel, J.F. Lobsack, Otto Schweneke, Hermann și Rosa Meyer-Bartschy, Adolf Wegner, Dorner, pe Mateescu, Crișan, Johann Bauer, Istvan Kellemen, Max Lovinger, un evreu devenit adventist, pe Juliane Dengel în Transilvania și Banat și pe Dimitriu, H.P Hermann, Ising împreună cu cei 180 de adventiști în București (1913). L-am vedea poate și pe comandantul unei cazărmi din București care a dispus ca toți soldații din subordinea sa să primească broșurile *Calea către Hristos* și *Hristos, o apariție plină de har* pe cheltuiala armatei, în 1910, pe cei 500 de participanți la adunarea în corturi din Loslea Mare, lângă Sighișoara, în 1920, pe Hulda Gaede și cei 20 de elevi ai Școlii primare adventiste din Viile Noi, pe cei 415 adventiști care s-au organizat în Conferința Muntenia, în 1913 sau pe cei care s-au organizat în Conferința Transilvania în 1907 și pe adventiștii din ținutul Herța, Bucovina, Cadrilater, Basarabia, care s-au unit cu frații lor din celelalte provincii românești în Uniunea Comunităților Evanghelice Adventiste de Ziua a Șaptea din România în vara lui 1920 – erau 2 000 atunci, iar la sfârșitul anului, 2 500. Aceștia și mulți alții ne sunt pionierii. Prin ei, Dumnezeu a croit drumuri, a clădit poduri, a curățat „câmpurile minate", pentru ca Evanghelia să ajungă până la noi. O parte dintre ei au fost expulzați în 1919, dar rodul lucrării făcute de Duhul Sfânt a rămas.

Din ei, biserica a crescut până în 1942, în 22 de ani de zece ori ca număr de membri, la 25 000.

Despre mulți, majoritatea dintre noi nu știm nimic. Ei sunt cei care, cum spune Marcu în evanghelia sa, au luat în mână șerpi, au rămas în viață și au continuat să vestească cele trei solii în pofida unei uriașe adversități. Au fost și câțiva martiri, dintre care primul în Bucovina, Oresciuc. Dar toți au fost martori ai revenirii Domnului Isus Hristos.

Acum lumea așteaptă o altă generație de pionieri, într-o societate radical diferită de aceea în care au lucrat ei, care să croiască drumuri pentru înțelegerea Cuvântului, poduri în relațiile dintre oameni atât de diferiți, să-L facă vizibil pe Acela în care cei mai mulți nu cred cu adevărat, pe Căpetenia Oștirii, Isus Hristos.

Între ei și noi au fost atâtea generații care și-au dedicat existența vestirii Celui ce vine. Este momentul pentru noi acum să fim cei care dăm piedicile la o parte din calea celor care își caută Mântuitorul. Un ultim asalt trebuie pregătit în fiecare dintre noi, pentru ca Marele Cuceritor, Isus Hristos, să ajungă prietenul celor din familia noastră, a prietenilor, colegilor, semenilor. Aceasta este chemarea fiecăruia dintre noi.

P.S. Am avut extraordinarul privilegiu să-i cunosc, copil fiind, pe câțiva dintre ei, printre care bunicul meu botezat de Huenergardt la Cluj și pe bunica mea, botezată de Steinmeier la Reghin, să văd strălucirea din ochii nepoatei lui Andreas Siegfried, la Viena, să o vizitez pe longeviva soție a lui Istvan Kelemen, la Oradea, să cunosc pe soția și fiica lui Johann Bauer, la Cluj, pe fiii, ginerele și nurorile lui Victor și Lucreția Diaconescu, primii educatori adventiști români, ca și o bună parte a celor din următoarele generații. Cu siguranță, mulți dintre dumneavoastră au avut aceleași privilegii, iar unii chiar mai mari. Ei au avut curajul, perspicacitatea, ritmul unor adevărați pionieri.

Să le prindem mâna peste timp și avântul, credincioșia, tenacitatea, înalta bucurie a mărturiei creștine, în timp ce, asemenea lor, să continuăm să mergem pe drumul deschis de Marele Pionier, Isus Hristos. ■

PIONIERII ADVENTISMULUI
BENIAMIN ROȘCA

ACUM LUMEA AȘTEAPTĂ O ALTĂ GENERAȚIE DE PIONIERI, CARE SĂ CROIASCĂ DRUMURI PENTRU ÎNȚELEGEREA CUVÂNTULUI, PODURI ÎN RELAȚIILE DINTRE OAMENI, SĂ-L FACĂ VIZIBIL PE ACELA ÎN CARE CEI MAI MULȚI NU CRED CU ADEVĂRAT, PE CĂPETENIA OȘTIRII, ISUS HRISTOS.

Beniamin Roșca este pastor pensionar.

CA_februarie_2018.indd 23 23/01/2018 15:54:50

NEMURIREA SUFLETULUI? (4)

În cadrul discuției despre nemurire și despre pedeapsa veșnică, doctrină care face parte din „pietrele de hotar" ale credinței adventiste, vom observa, de data aceasta, care era învățătura apostolilor și a primei biserici.

Nemurirea în Noul Testament (NT)

Apostolii se referă la nemurire mai întâi în stil ebraic, ca „viață veșnică" (Matei 25:46; Ioan 5:39; 12:50 etc.), dar greaca NT folosește două sinonime speciale, care exprimă negarea morții: *athanasía* (nemurire), sau *aphtharsía* (indestructibilitate, nepieire, imortalitate). Nemurirea însă nu este atribuită niciodată omului însuși – sufletului sau duhului omenesc. Expresii ca „suflet nemuritor", sau „nemurirea sufletului" nu se folosesc niciodată.

Spre deosebire de toți zeii imaginari și de toate creaturile reale, Creatorul este „Dumnezeul veșnic" (Romani 16:26), „nemuritorul Dumnezeu" (Romani 1:23), „Împăratul veșniciilor, nepieritorul" (1 Timotei 1:17), „singurul care are nemurirea" (1 Timotei 6:16). El este etern (*aídios*, Romani 1:26). Isus este singurul om căruia Dumnezeu I-a dat să aibă „viața în Sine Însuși", adică nemurirea (Ioan 5:26), deoarece, când S-a născut ca om, nu a încetat să fie Dumnezeu (Ioan 1:1,4,14; Coloseni 2:9). Împreună cu Tatăl, Fiul „este Dumnezeul adevărat și viața veșnică" (1 Ioan 5:20), iar Duhul Sfânt este spirit veșnic (Evrei 9:14). Nici măcar îngerii nu sunt numiți în Scriptură nemuritori. Ei trăiesc veșnic prin puterea lui Dumnezeu. Spiritele care pot fi distruse nu sunt nemuritoare (Apocalipsa 20:7,9-10,14; Matei 10:28; 25:41).

Omul nu are viața veșnică în sine, ci o primește în mod condiționat,[1] ca pe o moștenire de la Dumnezeu și nu din sufletul lui (Matei 19:29). Oamenii se fac vrednici sau nevrednici de viața veșnică prin atitudinea pe care o iau față de Evanghelie; prin harul lui Dumnezeu, ca rezultat al îndreptățirii și sfințeniei date de El,[2] trebuie să caute nemurirea (Romani 2:7). Sufletul (*psyché*) nu este altceva decât viața, și termenul este tradus adesea cu „viață" în NT; sufletul poate fi distrus, ruinat prin egoism, sau poate fi păstrat pentru viața veșnică (Ioan 12:25). Isus Hristos este Cel ce dă viața veșnică (Ioan 17:2).

Moartea și învierea în Noul Testament

Pentru creștinii spiritualiști (credincioși în nemurirea sufletului), care sunt majoritari, moartea este o despărțire de trup, o eliberare și o continuare a existenței individuale conștiente, într-o stare superioară.[3] Această credință a generat cultul morților și a orientat teologia și practica creștină spre tot felul de griji de esență păgână: cultul sfinților, cultul Fecioarei, cultul imaginilor, cultul moaștelor, purgatoriul și o mulțime de superstiții populare cu privire la nevoile morților. Întreaga viață a bisericii a fost impregnată astfel de un spirit străin de Evanghelie, încurajând falsele apariții și comunicări din partea sfinților și din partea Fecioarei, precum și spiritismul propriu-zis, care este o încoronare logică a spiritualismului creștin tradițional.

Apostolii însă nu au privit moartea ca pe o nouă aventură a sufletului sau a duhului, ci așa cum a privit-o Isus, ca pe un somn. Petru vorbea despre morți ca fiind „adormiți" (2 Petru 3:4). Ștefan, sub loviturile cu pietre, „a adormit" (Faptele 7:60). Unii dintre martorii învierii lui Isus, când scria Pavel, „adormiseră" (1 Corinteni 15:6). Ori de câte ori Pavel își exprimă credința în înviere, se referă la morții creștini ca „adormiți în Hristos" (1 Corinteni 15:18,20,51; 1 Tesaloniceni 4:13,15). De aceea, nu este de mirare că învierea este numită de 64 de ori *anástasis* („sculare", „ridicare")[4] și de 46 de ori *éghersis* („sculare", „trezire") în NT.[5] Doar de nouă ori se folosește verbul *zoopoieo* (a face viu, a da viață) cu privire la înviere.[6]

Creștinii spiritualiști folosesc de asemenea, chiar și în liturgică, limbajul „adormirii" și al „trezirii" („sculării") cu privire la moarte și înviere. Morții sunt numiți „adormiți", iar grădina în care sunt înmormântați se numește „cimitir" (*coemeterium* < *koimeterion* = dormitor). Acestea sunt vechi reminiscențe ale credinței apostolice.

Totuși, majoritatea creștină susține că această adormire ar fi o simplă metaforă a morții trupului, dar sufletul sau duhul nu ar împărtăși aceeași soartă. Se citează uneori afirmația lui Pavel din 1 Tesaloniceni 4:14: „Dacă credem că Isus a murit și a înviat, la fel credem că Dumnezeu va aduce împreună cu El pe aceia care au adormit în Isus." În acest text, unii citesc ideea că „adormiții" vor fi „aduși împreună cu Hristos" când El va veni a doua oară, prin urmare, adormiții aceștia ar fi stat undeva împreună cu Hristos înainte de a fi aduși.

Scenariul acesta spiritualist pare simplu, dar nu este deloc așa, deoarece apostolul îi numește „adormiți" chiar pe cei „aduși" cu Hristos, nu spune că va aduce cu El sufletele trupurilor adormite. În întregul pasaj, apostolul se străduiește să îndrepte speranța creștinului spre înviere. Nu spune că la moartea celor dragi ar trebui să ne mângâiem cu ideea că adormiții s-au dus „acasă la Domnul", ci să ne reconfortăm unii pe alții cu așteptarea învierii (1 Tesaloniceni 4:13-18). Credincioșii vii nu vor ajunge în paradis înaintea

CA_februarie_2018.indd 24 23/01/2018 15:54:50

celor „adormiți” (1 Tesaloniceni 4:15-17), dar nici cei adormiți nu-și primesc răsplata înaintea generației care va fi găsită în viață la venirea lui Isus (Evrei 11:39-40).

Dar cum se explică afirmația că „Dumnezeu *va aduce împreună cu El* [Hristos] pe cei ce au adormit în Isus”? Expresia „va aduce împreună cu El” poate fi înțeleasă corect dacă observăm cu atenție teologia lui Pavel: „Pe voi, care erați morți în fărădelegi și în necircumcizia trupului vostru, v-a înviat (adus la viață) împreună cu El, iertându-vă toate fărădelegile.” (Coloseni 2:13).

Prin urmare, faptul că suntem înviați „împreună cu El” nu înseamnă că învierea noastră fizică sau spirituală a avut loc odată cu învierea Lui, ci exprimarea aceasta este o metaforă a participării noastre mistice în moartea și învierea Lui, așa cum este scris și în Efeseni 2:5-6: „…fiind morți în fărădelegile noastre, El ne-a înviat (adus la viață) împreună cu Hristos…. El ne-a înviat împreună cu El și ne-a așezat împreună cu El în locurile cerești, în Hristos Isus”.

Învierea și înălțarea lui Isus apar astfel ca un prototip și o garanție a învierii și înălțării fiecărui credincios care s-a identificat cu Hristos prin botez și printr-o viață de credință și ascultare. La a doua venire a lui Isus, atât credincioșii în viață, cât și cei morți „se vor arăta împreună cu El în slavă” (Coloseni 3:4). Astfel Isus va aduce „cu El” pe cei adormiți. Sunt aduși din moarte, nu din ceruri, și sunt aduși „împreună cu Hristos”, atât în sensul mistic (în contul învierii Lui, cf. 2 Corinteni 4:14), cât și în sensul că învierea lor va fi simultană cu venirea Lui.

Dar moartea, în NT, nu este doar adormire sau somn, ca metaforă a tăcerii dintre deces și înviere. Moartea este privită, de asemenea, ca un dușman: „Ultimul dușman care urmează să fie eliminat este moartea.” (1 Corinteni 15:26). Moartea nu este un prieten. Dacă prin moarte sufletul s-ar elibera să se ducă la Dumnezeu, cum se crede, moartea nu ar fi atât de odioasă precum pare. Dar ea este un dușman real, este antonimul vieții, nu un alt fel de viață, mai mult sau mai puțin superioară, sau „spirituală”. Și este ultimul dușman, nu pentru că ar fi cel mai slab, ci pentru că este cel mai rezistent și este ultimul adversar al lui Hristos care va fi așezat sub picioarele Lui.

Moartea a fost înfrântă de El prin cruce, dar nu eliminată. Ea va fi eliminată după ce toți ceilalți dușmani, demoni și oameni rebeli, vor fi eliminați prin moarte (1 Corinteni 15:24-26). Moartea va fi desființată ultima, așa cum ne arată Apocalipsa (20:13-14) „Și Moartea și Hadesul au fost aruncate în iazul de foc. (Iazul de foc înseamnă moartea a doua).”

Metafora cortului și starea intermediară

Cultura iudeo-creștină reflectată în NT folosește cortul ca metaforă a trupului, a vieții pământești, trecătoare. Suntem nomazi aici, așa cum era și Avraam, chiar în țara promisă, unde nu a moștenit decât un loc de cimitir pe care-l cumpărase cu bani grei.[7] Însuși Acela care este numit Cuvântul, adică Porunca prin care a creat Dumnezeu lumea, „a devenit *carne* (*sarks*) și a locuit (*lit.* Și-*a întins cortul*) printre noi” (Ioan 1:14).[8]

Petru folosește aceeași metaforă când se referă la cât i-a mai rămas de trăit – „cât voi mai fi în cortul acesta” (2 Petru 1:13). Iar cu privire la perspectiva morții lui de martir, el spune „că în curând va avea loc *desfacerea* (demontarea, dezinstalarea, strângerea) *cortului meu*, după cum mi-a arătat clar Domnul nostru Isus Hristos.” (2 Petru 1:14). Exprimarea lui Petru este o simplă metaforă a vieții trecătoare. În vers. 15, moartea este numită de el *éxodos* (ieșire, exod, plecare). La fel este numită în textul original și moartea lui Isus, ca plecare dintre cei vii (Luca 9:31 *éxodos,* tr. „sfârșitul”).

SUFLARE DE VIAȚĂ
FLORIN LAIU

OMUL NU ARE VIAȚA VEȘNICĂ ÎN SINE, CI O PRIMEȘTE ÎN MOD CONDIȚIONAT, CA PE O MOȘTENIRE DE LA DUMNEZEU. OAMENII SE FAC VREDNICI SAU NEVREDNICI DE VIAȚA VEȘNICĂ, PRIN ATITUDINEA PE CARE O IAU FAȚĂ DE EVANGHELIE.

Este ușor pentru un spiritualist să se joace cu aceste metafore și să vadă aici dincolo de ele, o filozofie a spiritului care se poate detașa de trup, pentru a-și continua viața inerentă într-o altă dimensiune, sau în alt loc. Dar adevărul este că nu avem dreptul să întindem forțat aceste metafore și să le facem să spună ceea ce Biblia neagă atunci când vorbește în mod direct, fără eufemisme.

Pasajul cel mai abuzat în acest sens, este 2 Corinteni 15:1-9. La o citire superficială, poți avea impresia că Pavel credea într-o viață a sufletului detașat de trup, între moarte și înviere (starea intermediară). Dar în realitate, Pavel vorbește aici despre moarte, înviere și transformarea trupului. Nu descrie nimic din „deliciile” stării intermediare. El se referă la înviere mai întâi: „Știm că Acela care a înviat pe Domnul Isus ne va învia și pe noi împreună cu Isus și ne va înfățișa împreună cu voi.” (2 Corinteni 4:14).

În versetele 16 și 18, Pavel continuă subiectul, introducând motivul celor două aspecte ale vieții creștinului: „De aceea, noi nu ne descurajăm. Ci chiar dacă omul nostru exterior se strică, cel interior se înnoiește în fiecare zi… Noi nu contemplăm lucrurile văzute, ci pe cele nevăzute; fiindcă cele văzute sunt temporare, pe când cele nevăzute sunt veșnice.” După această introducere care se referă la valoarea incomparabilă a vieții viitoare, care este adusă prin înviere, și la întărirea conștiinței creștine prin credința care privește spre cele nevăzute, apostolul continuă, folosind ca ilustrație metafora cortului, pe care o elaborează (2 Corinteni 5:1-9):

CA_februarie_2018.indd 25 23/01/2018 15:54:50

[1] Știm într-adevăr că, dacă se desface locuința pământească a *cortului* nostru, avem o *clădire* în cer de la Dumnezeu, o *casă veșnică, nefăcută de mâini omenești*. [2] Și suspinăm în acest (cort), *tânjind să fim îmbrăcați pe deasupra cu locașul nostru ceresc* – [3] bineînțeles, dacă atunci vom fi găsiți îmbrăcați, nu goi (dezbrăcați). [4] Da, în timp ce suntem în cortul acesta, suspinăm împovărați, pentru că dorim să fim, *nu dezbrăcați*, ci *îmbrăcați pe deasupra*, pentru ca trupul muritor să fie înghițit de viață. [5] Iar Cel care ne-a pregătit pentru aceasta este Dumnezeu, care ne-a dat ca acont Duhul.

[6] Așadar, suntem totdeauna plini de curaj, știind că, dacă suntem acasă în acest trup, nu suntem acasă la Domnul – [7] întrucât noi umblăm prin credință, nu prin vedere. [8] Da, suntem plini de curaj și am prefera să nu mai fim acasă în acest trup, ci să fim acasă la Domnul. [9] De aceea, fie că suntem acasă, fie că nu suntem acasă, avem ambiția de a fi pe placul Lui.

În ciuda opiniilor spiritualiste care văd în metafora cortului o aluzie la starea intermediară, când sufletul, înțeles ca fiind persoana conștientă, s-ar elibera de trup și s-ar duce „acasă la Domnul", în realitate Pavel pune în contrast două stări fizice ale trupului:

1. cortul actual, pământesc și trecător
2. și casa viitoare, cerească și veșnică.

Pavel își exprimă preferința de a fi cu Domnul. El nu se simte acasă aici, în acest trup. Dar așteptarea lui Pavel nu este în aventurile sufletului din starea intermediară, dinainte de înviere, ci el dorește să nu mai fie în acest „cort", ci în „casa" cea veșnică, adică trupul nou primit la înviere, numit „trup duhovnicesc/spiritual" (cf. 1 Corinteni 15:44), sau „trupul ceresc" (1 Corinteni 15:47-52), nemuritor. Exprimându-și dorința de a fi cu Domnul, adică în starea cerească, Pavel nici nu se gândește la înviere ca la o primă preferință. Adevărata lui preferință nu este aceea de a experimenta desfacerea cortului pământesc, pentru a se muta în noua casă, ci dorește să fie „îmbrăcat pe deasupra cu locașul ceresc", adică dorește ca acest trup să fie îmbrăcat în nemurire, la revenirea lui Isus.

Altfel spus, Pavel nu dorește aici starea de „dezbrăcare", sau de „goliciune", adică moartea, descotorosirea de trup, ci dorește starea de „îmbrăcare" cu trupul ceresc, care este „locuința" definitivă. Ba încă preferința lui este aceea de a experimenta transformarea acestui trup la venirea Domnului, fără să vadă moartea, adică trupul pieritor să se îmbrace instantaneu în nemurire (1 Corinteni 15:54). Evident, Pavel credea că revenirea lui Isus va avea loc în generația lui[9] și a sperat că va apuca în viață ziua aceea – până când a fost înștiințat că va muri martir (2 Timotei 4:6).

Cunoscutul teolog anglican Bromiley (†2009) confirmă această interpretare, susținând că „sufletul și trupul depind unul de celălalt, așa încât fără oricare din ele nu există om cu adevărat. Existența fără trup în Șeol este ireală. Pavel nu caută o viață în afara trupului, ci dorește să se îmbrace cu un trup nou și spiritual (1 Corinteni 15; 2 Corinteni 5)."[10]

Locuința morților și lacul focului

Expresia „Locuința morților" în traducerile NT este redarea termenului grecesc *Hades*, sau, într-o formă mai veche, *Haides*. Noțiunea aceasta este specific păgână. La origine este numele zeului grecesc al ținutului subteran, frate cu Zeus. Apoi grecii au numit Hades locul mitologic în care s-ar duce morții, în tărâmul subpământean. Ca și Șă'olul ebraic, Hades era considerat locul unde se duc toți oamenii la moarte. La un moment dat, grecii au conceput ideea că nu toți se duc în același loc, ci cei buni se duc pe Câmpiile Elizee, pline de asfodele, sau în Grădina Hesperidelor, în timp ce răufăcătorii se duc în Tartar, unde au fost aruncați titanii. Dar ambele locuri erau imaginate sub pământ.

În NT, Hades apare de 11 ori. Este folosit ca echivalent pentru Șiolul iudeo-aramaic, un mit devenit metaforă a mormântului în contrast cu cerul (Matei 11:23; Luca 10:15), imaginat uneori ca cetate sau palat al Morții (Matei 16:18; Apocalipsa 1:8), loc al descompunerii (Faptele 2:27,31), sau personificare monstruoasă a mormântului (1 Corinteni 15:55; Apocalipsa 6:8; 20:13-14). Peste tot, Hadesul este distinct de „iazul de foc". Chiar și Hadesul va fi aruncat în „iazul de foc" (Apocalipsa 20:14). Hadesul nu este pedeapsa veșnică. Totuși, în perioada greco-romană, credința populară iudaică a transferat Gheena în Hades, așa cum reiese din povestea moralistă împrumutată de Isus din cercurile fariseice (Luca 16:23).

Mai mult chiar, alți termeni tradiționali și-au schimbat sensul. De exemplu, peste tot în VT, Adâncul (*tăhom*) este atât oceanul primordial, cât și apele în general (mări, lacuri etc.), inclusiv oceanul subpământean pe care se crede că este așezat pământul.[11] Dar în NT, Adâncul (*abyssos*) pare să fie o închisoare subpământeană a demonilor,[12] asemenea Tartarului (2 Petru 2:4, gr. *tartarosas*), sau se confundă cu Șă'olul (Romani 10:7; Apocalipsa 17:8).

Nu toate aceste noțiuni sunt clare, dar este limpede că ele nu ne sunt prezentate ca articole de credință, ci ca instrumente de limbaj, de origine mitologică. De aceea sunt și fantastice, și contradictorii. Una din aceste imagini, de asemenea împrumutată din mitologia iudaică, este „lacul de foc și pucioasă". Desigur, imaginea aceasta exprimă o realitate, dincolo de mit, dar realitatea este întotdeauna diferită de mit.

În doctrina fariseică, gheena sau „iazul de foc" este un loc permanent, presupus a fi parte din Șiol/Hades. Dar Apocalipsa ne învață că această pedeapsă este la sfârșitul lumii (Apocalipsa 19:20; 20:10,14,15; 21:8). În unele texte ni se spune că tortura în acel loc este veșnică, dar în altele ni se spune că acolo fiecare va fi pedepsit după faptele lui (Apocalipsa 20:13), că va fi desființat chiar și sufletul (Matei 10:28).

Nu există soluție lingvistică pentru a înțelege mai bine imaginile acestea de Apocalipsă. Imaginea iazului de foc și

CA_februarie_2018.indd 26 23/01/2018 15:54:51

pucioasă este într-adevăr o imagine a chinurilor veșnice. Cum se putea sublinia mai mult această idee decât astfel: „vor fi munciți zi și noapte, în vecii vecilor…”? (Apocalipsa 20:10). Dar trebuie să înțelegem că aceasta este o scenă vizionară și nu descrierea unei realități.

Toate elementele acestei scene sunt fantastice, o construcție literară cu împrumuturi biblice și mitologice. De ce „iaz” sau „lac”? Ar încăpea acolo toți cei pierduți? Ar trebui să ne bucurăm că sunt foarte puțini? De ce foc și pucioasă? Ce rău ar putea produce focul și sulful unor spirite? Dar focul și pucioasa reprezintă în istoria și poezia VT pedeapsa divină (Geneza 19:24; Luca 17:29; Psalmii 11:6; Ezechiel 38:22), mânie sau urgie (Apocalipsa 9:17-18), suflarea Domnului (Isaia 30:33). Expresia de „foc veșnic” înseamnă mânia lui Dumnezeu (Ieremia 17:4,27; 21:12).

Focul, pucioasa și smoala care ard veșnic sunt prezente în oracolul poetic al lui Isaia despre Țara Edomului. Este o descriere metaforică și hiperbolică, în limbaj mitologic; nici măcar literaliștii nu o iau în sens literal. Dacă Edomul a fost blestemat să ardă încontinuu ca smoala și pucioasa (Isaia 34:9-10), cum poate rămâne locuit de sălbăticiuni de tot felul și acoperit de buruieni (v. 11-15)? Imaginea apare apoi ca simbol al pedepsei definitive în Apocalipsa 14:10-11; 19:3 și în Apocalipsa 20:10. Iar dacă întrebi ce este de fapt acest iad apocaliptic, primești două răspunsuri în aceeași Apocalipsă:

» este pedeapsa divină care cade din cer și îi consumă definitiv pe toți rebelii (Apocalipsa 20:9).
» este „moartea a doua”, adică moartea pentru totdeauna (Apocalipsa 20:14; 21:8).

Focul veșnic este simbolul „mâniei Mielului” (Apocalipsa 6:16). Pentru rebeli, cea mai mare pedeapsă va fi aceea de a da ochii cu Mântuitorul care S-a jertfit pentru toți, dar care este respins de atât de mulți. Când se vor pomeni înaintea sfinților îngeri și înaintea lui Hristos, vor suferi chinul moral și fizic al descompunerii. Dar pedeapsa, indiferent cum va fi administrată, va fi diferențiată. Robul care a știut voia Domnului și n-a făcut-o va fi pedepsit cu mai multe lovituri; iar cel care n-a știut-o va fi pedepsit cu mai puține lovituri. E păcat să nu știi când Biblia se găsește astăzi peste tot (Luca 12:47-48).

Vor fi și păcătoși care nu vor mai suferi chinul moral al învierii celor răi. Deoarece, fără vina lor, nu au avut cunoașterea Legii, cu excepția conștiinței morale generale, și au trăit în păcat, „vor pieri fără lege”, nu vor mai învia pentru pedeapsă (Romani 2:12). Au suferit destul iad în lumea aceasta. Unii, chiar neavând Lege, vor fi înviați pentru fericire, pentru că și-au pregătit un caracter bun (Romani 2:13-16). Ellen White afirma în primele scrieri, pe vremea sclavagismului:[13]

> Am văzut că stăpânul de sclavi va trebui să dea socoteală pentru sufletul sclavului lui pe care l-a ținut în ignoranță; și toate păcatele sclavului vor fi puse în contul stăpânului. Dumnezeu nu poate lua la cer pe sclavul care a fost ținut în ignoranță și degradare, neștiind de Dumnezeu, sau de Biblie, și temându-se numai de biciul stăpânului, având o poziție inferioară animalelor stăpânului. Dar Dumnezeu va face cel mai bun lucru pentru el, pe care-l poate face un Dumnezeu îndurător. El îl va trata pe acest sclav ca și cum nu ar fi fost, în timp ce stăpânul va suferi cele șapte plăgi, după care se va scula la a doua înviere și va suferi moartea a doua, cea mai înfricoșătoare moarte. Atunci mânia lui Dumnezeu va fi potolită.

Pedeapsa diferențiată arată că lacul focului veșnic din Apocalipsa nu poate fi o penalizare uniformă pentru toți. De asemenea, oricât de mânios ar fi Dumnezeu, nu poate deveni atât de nedrept și de odios încât să pedepsească pe păcătoși mai mult decât a fost pedepsit Hristos pentru păcatele întregii lumi.

Condiționalismul în istoria bisericii

Credința că sufletul este muritor în sine, sau cel puțin inconștient în moarte, poartă mai multe nume în istoria teologiei: *mortalism creștin*, *hipnopsihism* (adormirea sufletului), *tnetopsihism* (moartea sufletului). Adventiștii folosesc de obicei denumirea de *condiționalism*, subliniind astfel că nemurirea o primim în mod condiționat, nu o avem în suflet. Credința că cei răi vor pieri pentru totdeauna în timpul pedepsei finale se numește *anihilaționism*.

Mortalismul, sau cel puțin adormirea sufletului, a fost o credință exprimată de părinți greci ca Atenagora (sec. II),[14] părinți sirieni ca Afrahat (†345), Efrem (†373), Narsai (†502), Isaac de Ninive (†700). Probabil cel mai zgomotos caz cu care s-a confruntat biserica a fost „erezia” adormirii sufletului, care încă rezista în Arabia în secolul al III-lea. Cel care i-a convertit pe acești creștini arabi la spiritualism, un mare învățat, dar și un mare eretic, care, mai consecvent, credea și în preexistența sufletelor; și, mai uman, nu credea în iadul veșnic, ci în universalism (mântuirea finală a tuturor sufletelor, după ce își vor fi ispășit pedeapsa/purgatoriul).[15]

Cum o erezie nu vine niciodată singură, biserica s-a opus credinței în moartea sau adormirea sufletului, deoarece o asemenea învățătură desființa cultul sfinților, al Fecioarei, al moaștelor etc. Dar represaliile bisericii nu au reușit să înăbușe complet vechea credință apostolică. Un suporter serios al doctrinei condiționaliste a fost patriarhul Sophronius de Ierusalim (560–638). Era originar din Siria (Damasc), o regiune care dovedea un creștinism mult mai conservator decât în Alexandria, Constantinopol sau Roma. Cunoscut ca scriitor, învățător și sfânt (în calendarul BOR, la 11 martie), Sofronie a fost un mare apărător al ortodoxiei. În această calitate, el a respins teologia nemuririi inerente a sufletului, afirmând că nemurirea este un dar de la Dumnezeu, nu o avem în noi înșine. Sofronie s-a opus ereziei spiritualiste, afirmând că rătăcirea venise din Alexandria, de la Origene. Împreună cu afirmațiile

CA_februarie_2018.indd 27 23/01/2018 15:54:51

cristologice ale lui Sofronie, tratatul său a devenit public. A fost trimis papei și a fost citit în al VI-lea Sinod Ecumenic (Constantinopol, 680). Dar în timp ce vederile sale privitoare la natura lui Hristos au fost acceptate, afirmațiile despre nemurirea condiționată au fost respinse.[16]

În Răsărit existau creștini mortaliști încă din secolul al XI-lea. În Anglia, John Wycliffe (†1384) a susținut aceeași doctrină a adormirii sufletului. Până și un papă (Ioan al XXII-lea, 1334) a exprimat ideea că sfinții nu Îl văd pe Dumnezeu până în ziua judecății, ceea ce nu era în armonie cu tradiția bisericii. Cardinalii l-au silit să-și schimbe opinia, iar succesorul Benedict al XII-lea, a proclamat oficial și apăsat că drepții Îl văd pe Dumnezeu înainte de ziua judecății.

În ciuda vigilenței sângeroase a Bisericii Romane, au continuat să existe credincioși mortaliști, fapt atestat de o decizie a Conciliului Lateran V (1513):

> „Întrucât unii au îndrăznit să afirme cu privire la natura sufletului rațional că ar fi nemuritor, noi, cu aprobarea sacrului conciliu, condamnăm și respingem pe toți aceia care afirmă că sufletul intelectual ar fi muritor; văzând, după canonul papei Clement al V-lea, că sufletul este […] nemuritor […] și decretăm că toți cei care aderă la asemenea afirmații eronate vor fi evitați și pedepsiți ca eretici."

Odată cu epoca Renașterii și a Reformei, vechea teologie creștină mortalistă (a nemuririi condiționate) a devenit mai răspândită, deși nu a fost niciodată pe placul majorităților iubitoare de povești. Doctrina lui Martin Luther (†1546) este controversată în această privință, uneori pare contradictorie, dar în orice caz, ea nu este în armonie cu doctrina catolică-ortodoxă. Deși din unele scrieri ale sale reiese că sufletul ar fi într-un fel de visare fericită, în general, sfinții lui Luther dorm până la înviere:

> „Solomon a socotit că morții dorm și nu mai simt nimic. Morții zac acolo, ne mai socotind nici zile, nici ani, iar când vor fi treziți, li se va părea că n-au dormit niciun minut."
>
> „Cum ai închis ochii, te vei trezi. Chiar dacă ar trece o mie de ani, va fi ca și cum ai fi dormit aproape jumătate de ceas…"
>
> „După cum cineva adoarme și îl apucă dimineața pe neașteptate, când se trezește fără să știe ce i s-a întâmplat, tot așa ne vom scula deodată în ziua de apoi și nu vom ști nici cum a fost moartea, nici cum am trecut prin ea."[17]

În secolul al XVI-lea, unii din aripa radicală a Reformei (parte din anabaptiști, unitarienii/socinienii) au adoptat doctrina mortalistă. Dar și în alte biserici protestante, nu puțini teologi au adoptat mortalismul, dintre care menționăm câteva vârfuri:

Printre anglicani: William Tyndale (†1536), Edward Wightman (†1612), Isaac Newton (†1727), Edmund Law (†1787), Francis Blackburne (†1787), Peter Peckard (†1797), Edward White (†1898) și alții.

Printre calviniști: valdenzul Louis Burnier (†1878), elvețianul Emmanuel Pétavel-Oliff (†1910); olandezii Herman Bavinck (†1921), G.C. Berkouwer (†1996)[18] și alții.

Printre baptiști: Samuel Richardson (†1658), John Milton (†1674), Matthew Caffyn (†1714), Henry Grew (†1862),[19] Dale Moody (†1922),[20] Clark Pinnock (†2010)[21] ș.a.

Baptistul Henry Grew (diacon, învățător și scriitor american, susținător al abolirii sclaviei)[22] a ajuns la concluzii asemănătoare unitarienilor, abandonând credința populară în nemurirea sufletului și în chinurile veșnice, posibil sub influențe unitariene. Vederile lui l-au pus în conflict cu baptiștii, astfel că în 1811, fie că s-a retras, fie a fost exclus și a păstorit neoficial, grupuri separatiste. Pe tema mortalismului, Grew a scris cel puțin două broșuri.[23]

În 1837, George Storrs, un pastor metodist foarte apreciat și, de asemenea, un avocat al desființării sclaviei, a descoperit în tren o copie a unei broșuri scrise de Henry Grew, care i-a trezit interesul. Storrs s-a apucat să verifice în Biblie teologia lui Grew. În 1840 era sigur că Grew avea dreptate cu privire la mortalitatea sufletului. Fiind în același timp atras de mișcarea millerită, care lua amploare, Storrs s-a unit cu adventiștii milleriți.[24]

Din 1841, Storrs a început să propage condiționalismul printre milleriți, mai întâi scriind trei scrisori cu titlul: *Sunt sufletele nelegiuiților nemuritoare?* În 1842 a publicat faimoasele lui *Șase predici*. Lansat astfel ca scriitor, cu suficientă popularitate, a început să editeze revista proprie *Bible Examiner* (1842). A publicat apoi o altă lucrare: *Nu există nemurire sau viață infinită decât numai prin Iisus Christos*. Cele *Șase predici* ale lui au devenit atât de căutate, încât au fost reeditate de 21 de ori în zece ani.

William Miller însuși, precum și majoritatea covârșitoare a celor care se numeau atunci adventiști erau spiritualiști. Propaganda lui Storrs nu a fost privită cu bunăvoință, cu atât mai mult cu cât condiționalismul lui, învățat de la Henry Grew, venea la pachet și cu antitrinitarismul specific unitarian. Dar tendința generală era să se păstreze atenția asupra doctrinei cardinale a revenirii lui Isus și să nu fie distrasă atenția spre opinii marginale.

Unii predicatori milleriți au luat totuși atitudine. Faimosul interpret apocaliptic Josiah Litch s-a apucat să publice un periodic contra lui Storrs (*The Anti-Annihilationist*). Pe de altă parte, Charles Fitch și Calvin French, de asemenea predicatori milleriți, au îmbrățișat cu bucurie condiționalismul lui Storrs. După Marea Dezamăgire a milleriților (1844), când mișcarea s-a divizat treptat în mai multe grupuri distincte, care au devenit între timp confesiuni separate, condiționalismul a devenit doctrină oficială a grupurilor adventiste influențate de Storrs, dintre care unii au rămas duminicaliști, ca și Storrs (Life and Advent Union, Advent Christians, Bible Students, Abrahamic Faith), iar alții au devenit sabatiști (Seventh-day Adventists).[25]

Între timp, corpul principal al adventiștilor milleriți, majoritatea, care nu a acceptat atunci nici condiționalismul,

CA_februarie_2018.indd 28 23/01/2018 15:54:51

nici Sabatul, a dispărut. Toate confesiunile care provin din mișcarea millerită sunt astăzi condiționaliste. Martorii lui Iehova, deși nu-și recunosc de obicei originile millerite, îl recunosc pe George Storrs ca precursor care l-a influențat pe pionierul Studenților Bibliei (Charles Taze Russel). Alte confesiuni condiționaliste, care nu sunt de origine millerită, sunt unitarienii și cristadelfienii.

Deși mortalismul (condiționalismul) nu a fost niciodată o doctrină populară, este un fapt notabil că printre teologii biblişti contemporani a devenit un curent recunoscut și respectabil.[26] Diverse lucrări enciclopedice iudaice și creștine atestă astăzi că ideea de „suflet nemuritor" este străină de Vechiul sau Noul Testament, că a fost adoptată în iudaismul târziu elenistic și în creștinismul postapostolic.[27]

Printre teologii contemporani care au contribuit la clarificarea doctrinei nemuririi s-a numărat și faimosul teolog ortodox Gheorghi Vasilievici Florovski (†1979),[28] care afirma:

> Aspectul frapant al istoriei timpurii a doctrinei creștine despre om este că mulți dintre principalii scriitori ai secolului al II-lea par să fi negat în mod hotărât nemurirea (naturală) a sufletului. Și aceasta nu pare să fie o opinie excepțională sau extravagantă a numai câtorva scriitori, ci mai degrabă învățătura comună din acea perioadă. Iar această convingere nu a fost complet abandonată într-o perioadă mai târzie.[29]

Florovski nu spunea o noutate. Cunoscutul cercetător adventist LeRoy E. Froom a scris o lucrare monumentală în două volume, numită *The Conditionalist Faith of Our Fathers* (1966),[30] care argumentează că primii Părinți ai bisericii nu au agreat filosofia platonică a nemuririi naturale a sufletului și că, chiar mai târziu, deși minoritari, au existat mereu teologi și mulți credincioși în opoziție cu valul spiritualist care a păgânizat definitiv biserica. ■

[1] Matei 19:16; Marcu 10:17,30; Luca 10:25,28; 18:18,30; Ioan 3:15,16,36; 5:24; 6:27,40,47,54; 10:28; Gal. 6:8; 1 Tim. 1:16; 6:12; Tit 1:2; 1 Ioan 1:2; 2:25; 5:11.

[2] Faptele 13:46, 48; Rom. 5:21; 6:22, 23; Tit 3:7; Evr. 9:15; 1 Ioan 3:15; 5:13; Iuda 21.

[3] Pe blogul *Strange Notions*, articolul „Seven Proofs for the Natural Immortality of the Human Soul", autorul catolic Tim Staples susține cu diverse argumente teologia nemuririi naturale a sufletului.

[4] Mat. 12:41; 22:23,28,30,31; Marcu 8:31; 9:9,10,31; 10:34; 12:18,23,25; 16:9; Luca 11:32; 14:14; 16:31; 18:33; 20:27,33,3536; 24:7,46; Ioan 5:29; 6:39,40,44,54; 11:23-25; 20:9; Faptele 1:22; 2:31; 4:2,33; 9:40; 10:41; 13:33; 17:3,18,31; 23:6, 8; 24:15,21; 26:23; Rom. 1:4; 6:5; 1 Cor. 15:12,13,21,42; Efes. 5:14; Filip. 3:10; 1 Tes. 4:16; 2 Tim. 2:18; Evr. 6:2; 11:35; 1 Petru 1:3; 3:21; Apoc. 20:5, 6.

[5] Mat. 10:8; 11:5; 12:42; 16:21; 17:23; 20:19; 26:32; 27:53,63; Marcu 5:41; 12:26; 14:28; Luca 7:14,22; 8:54; 9:22; Luca 11:31; 20:37; Ioan 2:19; 5:21; 21:14; Fapte. 26:8; Rom. 4:24; 6:9; 7:4; 8:11,34; 1 Cor. 6:14; 15:15,16,29,32,35,42,43,44,52; 2 Cor. 1:9; 4:14; 5:15; Gal. 1:1; Efes. 1:20; 5:13; Col. 2:12; Evr. 11:19; 1 Petru 1:21.

[6] Ioan 5:21; 6:63; Rom. 4:17; 8:11; 1 Cor. 15:22,36,45; 2 Cor. 3:6; 1 Petru 3:18.

[7] Evr. 11:8-16; cf. Gen. 23:20; 25:9; 50:13.

[8] Ca și celelalte citate biblice, textul este o traducere a autorului articolului. Sensul propriu al verbului folosit aici (*esknósen*) provine de la *skenóō* („a trăi/locui în cort"), de unde ideea de „a locui temporar", „a fi rezident". Puține traduceri au redat însă în mod literal acest verb: „and tabernacled with us" (Peshitta, cf. Etheridge 1849; Murdoch 1851).

[9] Rom. 13:11-12; 16:20; 1 Cor. 10:11; 1Tes. 4:15; Ev. 9:26; 10:37.

[10] Geoffrey Bromiley (2002), „Psychology", *The International Standard Bible Encyclopedia*, 3 (rev ed.) p. 1045-1.

[11] Gen. 1:2; Gen. 7:11; Iov 38:16; Ps. 24:2; Prov. 8:28; Ezec. 31:4.

[12] Luca 8:31; Marcu 5:10; Apoc. 9:1-2,11; 11:7; Apoc. 20:1,3.

[13] E. G. White, *Spiritual Gifts*, 193. Este rezonabil că acest principiu se aplică în toate cazurile, în care oamenii sunt ținuți de alții în ignoranță, manipulați sau tratați ca vitele de cei care răspund de soarta lor.

[14] Athenagoras, On the Resurrection, https://en.wikisource.org/wiki/Page%3AAnte-Nicene_Christian_Library_Vol_2.djvu/450 .

[15] En. Wikipedia, „Christian mortalism".

[16] L.E. Froom, *The Conditionalist Faith of Our Fathers*, vol. II, Review and Herald, Washington DC, 1965:15-17.

[17] Luther, Martin, *An Exposition of Salomon's Booke, called Ecclesiastes or the Preacher*, 1573; WA, 37.191; Martin Luthers Werke, *Kritische Gesamtausgabe* (Weimar, 1883-), cited in Paul Althaus, *The Theology of Martin Luther*, trans. Robert C. Schultz (Philadelphia: Fortress, 1966: 414). Cf. Wikipedia, „Christian mortalism".

[18] Anthony Hoekema, *The Bible and the Future*, Grand Rapids, MI: William B Eerdmans, 1994:89.

[19] En. Wikipedia, „Henry Grew".

[20] Dale Moody, *The Word of Truth: A Summary of Christian Doctrine Based on Biblical Revelation*, 1990:182.

[21] En. Wikipedia, „Clark Pinnock, Theology".

[22] Cf. En. Wikipedia, „Henry Grew".

[23] *The intermediate state* (?, 1849, 1855 etc) http://archive.harvestherald.com/istate/index.htm ; *Future Punishment Not Eternal Life In Misery, But Destruction*: http://archive.harvestherald.com/future_punishment.htm .

[24] Despre G. Storrs, vezi En.Wikipedia, „George Storrs" și L E Froom. *The Conditionalist Faith of Our Fathers*, vol. 2, Review and Herald, Washington DC, 1965: 305-315. https://m.egwwritings.org/en/book/955.1944#1952

[25] Toate denominațiile secundare rupte din Biserica AZS conservă de asemenea doctrina condiționalistă: Bisericile lui Dumnezeu de Ziua a Șaptea (SUA etc.), AZS Reformiști, AZS Davidieni (SUA etc.), AZS Adevărați și Liberi (Rusia), Biserica lui Christos (Filipine – non-sabatistă), Biserica AZS a Promisiunii (Brazilia).

[26] Cf. Brian Hebblethwaite, *Philosophical theology and Christian doctrine*, Blackwell Publishing, 2005:113.

[27] *The Blackwell Encyclopedia of Modern Christian Thought* (McGrath 1995: 101); *Harper's Bible Dictionary* (Neyrey 1985, pp. 982–3, 1st ed.); *New Bible Dictionary* (3rd ed., Cressey, Wood, Marshall, 1996:284) *The Encyclopedia of Judaism* (Avery-Peck, Neusner, 2000:1343-2-3); *New Dictionary of Theology* (Ferguson, Packer, 2000:28–29, electronic ed.); *Eerdmans Dictionary of the Bible* (Carrigan; Freedman; Myers; Beck, 2000:1245); *International Standard Bible Encyclopedia* (Bromiley, 2002:1045-2-3); *Eerdmans Bible Dictionary* (Myers, ed. 1987: 518), *Encyclopedia of Christianity*, (Cooper; „Immortality", Fahlbusch; Bromiley, 2003); *Oxford Dictionary of the Christian Church* (Cross; Livingstone, 3rd rev ed. 2005:1531); *Zondervan Encyclopedia of the Bible* (rev ed., Lake 2009:586–97) etc.

[28] Protopop G.V. Florovski (1893–1979), născut în Odessa. A emigrat în Bulgaria, după Revoluția bolșevică, apoi a fost conferențiar la facultatea de drept a Universității Ruse din Praga. A activat apoi ca profesor de patristică la Institutul de Teologie Ortodoxă Sf. Serghei din Paris (1926–1948), apoi în SUA, ca profesor și decan la Seminarul Teologic Ortodox Sf. Vladimir, predând în același timp și la alte universități (1948–1955), inclusiv la Harvard și la Princeton, unde a predat studii slave. A primit titlul de *doctor honoris causa* din partea mai multor universități faimoase din America și Grecia, și a fost membru al Academiei din Atena, Academia Americană de Artă și Știință și Academia Britanică. A fost un ecumenist, prieten al papei Paul al VI-lea, dar în special a marcat secolul ca unul dintre cei mai mari teologi ortodocși: specialist în istorie, filozofie, teologie, patristică, limbi antice și moderne etc. Cf. Ro.Wikipedia.Org, „Gheorghe Florovski"; și https://dokumen.tips/documents/florovsky.html

[29] Archpriest G. Florovski, *The „Immortality" of the Soul*, Missionary Leaflet # E95d, Holy Trinity Orthodox Mission, 466 Foothil] Blvd, Box 397, La Canada, Ca 91011, Editor: Bishop Alexander (Mileant). https://www.fatheralexander.org/page13.htm.

[30] Ambele volume sunt disponibile gratuit online, în engleză:
http://documents.adventistarchives.org/Books/CFOOF1966-V01.pdf
http://documents.adventistarchives.org/Books/CFOOF1965-V02.pdf

Florin Lăiu este profesor de Biblie la Universitatea Adventus, Cernica, România.

CA_februarie_2018.indd 29 23/01/2018 15:54:51

SĂ CUNOAȘTEM BIBLIA!

A. Dragi copii, luna aceasta vom parcurge următoarele cărţi din Biblie: Proverbele 1-31; Eclesiastul 1-12; Cântarea cântărilor 1-8; și, din Isaia, capitolele 1-5.

1. Completaţi următorul verset cu una din variantele de mai jos: „Încrede-te în Domnul din toată inima ta și nu te bizui pe … ta”:

a. puterea;
b. bogăția;
c. înțelepciunea.

MIELUȘEII TURMEI
ALINA CHIRILEANU

Alina Chirileanu este director asistent în cadrul Departamentului Copii, Uniunea de Conferințe.

2. În Proverbele găsim îndemnul: „Păzește-ți inima mai mult decât orice, căci din ea …” Completaţi fraza cu:

a. ies izvoarele vieții;
b. ies gândurile ascunse ale omului;
c. ies izvoarele răutății.

3. Care este temeiul oricărei munci și al oricărei iscusințe la lucru:

a. hărnicia;
b. pizma unuia asupra altuia;
c. lăcomia.

4. Cu ce sunt asemănate cuvintele bârfitorului:

a. cu niște săbii cu două tăișuri;
b. cu niște prăjituri;
c. cu niște ape otrăvite.

5. Cu care animal o aseamănă Solomon pe iubita lui:

a. cu o căprioară;
b. cu o iapă;
c. cu o porumbiță.

Răspunsuri: **A.** 1. c) – Proverbele 3:5; 2. a) – Proverbele 4:23; 3. b) – Eclesiastul 4:4; 4. b) – Proverbele 18:8; 5. b) – Cântarea cântărilor 1:9. **B.** Isaia 1:3 p.p.

B. Găsește în careul de mai jos cuvintele care formează un verset din Isaia ce descrie două animale pe care Dumnezeu le compară cu poporul Lui, arătând că acestea știu să își recunoască stăpânul.

”_ _ _ _

DECENȚĂ ADVENTĂ!

Trăim într-un timp în care nu mai prețuim ce este de prețuit. Suntem prinși într-o goană după tot ceea ce de fapt nici măcar nu avem nevoie. Gilbert Cesbron face o declarație care nu sună reconfortant: „Ateii Îl neagă pe Dumnezeu prin vorbe, iar credincioșii, prin fapte."

M-am născut într-o generație greșită? De ce amabilitatea a ajuns să fie o floare atât de rară? Florii i se cere parfum și omului, politețe, cu atât mai mult când vorbim de un așteptător. Politețea nu costă nimic. Nu bunătatea este ceea ce face farmecul unui om? (Proverbele 19:22). Bine ar fi ca, în folosirea cuvintelor, dar și în toate manifestările noastre, să ne comportăm cu decență și responsabilitate. Așa că primiți din inimă invitația la decență! Cu siguranță, lumea noastră ar fi mult mai bună dacă dragostea de putere ar fi înlocuită cu puterea dragostei.

Dicționarul explicativ al limbii române definește „decența": *respect al bunelor moravuri, bună-cuviință; pudoare.* Ca atare, omul decent respectă morala, regulile de bună purtare și convenientele. Un om cu un suflet sensibil este imun la vulgaritate, fiindcă vulgaritatea jignește, umilește. Un om decent este un om curat sufletește și trupește; el nu se murdărește, nu se încredințează vulgarității pentru a șoca. Un om vulgar este omul neșlefuit, precum o piatră care zgârie, rănește, fiindcă este colțuroasă.

Dumnezeu ne vizitează, iar noi nu suntem acasă. Îl putem auzi spunându-ne: „Te iubesc chiar și așa cum ești!" Și totodată adăugând: „Te iubesc mult prea mult ca să te las în această stare." Purtarea fiecărui credincios este o oglindă continuă a adevărurilor pe care acesta le propagă. „Fiecare cuvânt și fiecare faptă trebuie să aibă menirea de a înălța și de a înnobila. Lipsa de atenție în acest domeniu este un păcat."[1]

Să ardă în noi ceea ce dorim să aprindem în alții. Mărimea influenței pe care o avem asupra altora depinde de atitudinea pe care o avem față de ei și grija pe care le-o purtăm. „Prin rădăcinile afecțiunii creștinului față de Hristos, se înalță seva unui interes altruist față de semenii săi. Dragostea îi conferă posesorului ei har, decență și un comportament atrăgător."[2]

Deși ocupă cea mai înaltă poziție în univers, aceea de Suveran, Dumnezeu ne tratează cu multă amabilitate și respect. În contrast izbitor cu unii oameni care izbucnesc de mânie când alții nu se ridică la înălțimea așteptărilor lor, Dumnezeu este „un Dumnezeu îndurător și milostiv, îndelung răbdător și bogat în bunătate și în credincioșie" (Psalmii 86:15).

Dumnezeu dă dovadă de bune maniere și prin modul în care ne ascultă. Când Avraam a pus unele întrebări referitoare la locuitorii Sodomei, El a răspuns cu răbdare la fiecare dintre ele (Geneza 18:23-32). El nu a considerat că este o pierdere de timp să asculte ceea ce îl frământa pe Avraam. „Jertfele plăcute lui Dumnezeu sunt un duh zdrobit: Dumnezeule, Tu nu disprețuiești o inimă zdrobită și mâhnită." (Psalmii 51:17) Nu ar trebui oare să Îi urmăm exemplul ascultând când alții ne vorbesc?

ÎN LUME, DAR NU DIN LUME

STEFAN TOMOIAGA

NOBLEȚEA SUFLETULUI ȘI CURĂȚIA INIMII NE DEOSEBESC DE LUME.

Domnul Isus a fost întotdeauna răbdător și amabil. El era gata să-i ajute pe leproși, pe orbii nevoiți să cerșească și pe alți oameni necăjiți. Nu îi ignora, chiar dacă veneau la El într-un moment nepotrivit, fără să-l anunțe dinainte. Deseori Se oprea din activitate pentru a-i ajuta pe acești oameni deznădăjduiți. „Să ne dezbrăcăm dar de faptele întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii" (Romani 13:12).

Noblețea sufletului și curăția inimii ne deosebesc de lume. În calitate de moștenitori ai Împărăției cerești, noi urmăm exemplul Său, purtând o podoabă care nu va pieri niciodată. Fiind amabili, având un duh blând, smerit și gata oricând să dăm o mână de ajutor, nu vom trece neobservați de rude, vecini sau prieteni. Mai mult, Îl glorificăm pe Dumnezeu, și aceasta ne produce bucurie. Decența creștină va converti mai mulți oameni decât zelul, elocvența și inteligența la un loc. E timpul… pentru decență creștină! E Timpul… să eliberăm bucuria mântuirii prin cuvinte și fapte! ■

[1] Ellen G. White, *Evanghelizare*, p. 679.

[2] Ellen G. White, *Divina vindecare*, p. 490.

Ștefan Tomoiagă este președintele Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

CA_februarie_2018.indd 31 23/01/2018 15:54:52

ȘCOALA MISIONARĂ MEDICALĂ PODIȘ

www.facebook.com/scoalamisionaramedicalapodis

O nouă șansă de instruire pentru misiunea sănătății

Ulterior poți fi de folos în:

** Centre de sănătate existente sau în construcție*

** Misiunea medicală din țară sau din exterior*

CLASE BIBLICE

- *Studiul Sfintei Scripturi*
- *Sănătatea, din perspectiva Mărturiei lui Isus – scrieri EGW*

CLASE MEDICALE

- *Anatomie și fiziologie*
- *Remedii naturale*
- *Masaj, hidroterapie*
- *Stilul de viață și bolile civilizației*
- *Acordarea primului ajutor*

CLASE PRACTICE

- *Vorbirea în public*
- *Cluburi și expoziții de sănătate*
- *Clase de bucătărie dietetică*
- *Muzică*
- *Grădinărit*

54776

Detalii și înscrieri

Centrul de Sănătate Podiș
Podiș, com. Mărgineni, jud. Bacău
Strada Vulpii nr. 18

Tel: 0735.180.001 / 0745.106.461
Email: scoalapodis@gmail.com
www.podis.ro